

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมการพัฒนาชุมชนสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติองค์การยูนิเซฟ.
แบบสังเกตพัฒนาการเด็กวัยแรกเกิด - 6 ปี. โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว, 2531.
- จินตนา ยูนิพันธ์. การพยาบาลจิตเวชเล่ม 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2528.
- จินตนา ยูนิพันธ์. การสูญเสียและการปฏิบัติการพยาบาล. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.,
2524. (คณะกรรมการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดพิมพ์ เนื่องในการประชุม
วิชาการจิตเวช ระหว่างวันที่ 19-21 พ.ค.2524
- เชียรศรี วิวิศศิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ชุกรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.,
2530.
- ฐานิต อิศรเสนา ณ ออยุธยา. การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก. โครงการ
ส่งเสริมการศึกษาแพทย์สำหรับชาวชนบท คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ, 2525.
- เทวีวัฒนา, สมศักดิ์โล่ห์เลขา. กุมารเวชศาสตร์ก้าวหน้าทางคลินิก. เอชเอ็ม การพิมพ์:
สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย กรุงเทพฯ, 2532.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. วิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
ฟิลิคส์เซ็นเตอร์การพิมพ์, 2533.
- บุญศรี ปราบณศักดิ์ และ ศิริพร จิรวรรณกุล. การสื่อสารเพื่อคุณภาพการพยาบาล.
ขอนแก่น: โรงพิมพ์ศิริภรณ์ออฟเซ็ท, 2531.
- ประคอง รังศิริ, มาลี สนธิเกษตริน, ประนอม พิมพ์ขาวขำ และ ทศนีย์ ศรีสวัสดิ์.
การพยาบาลโรคมะเร็ง. ม.ป.ท.: กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข,
2525.
- ประนุกทศ ศิริบุญย์, ทองดี ชัยพานิช. เด็กวิทยาการก้าวหน้า 2. กรุงเทพฯ:
ยูนิทั พลับบลิเคชัน, 2528

- ประคอง วรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ, 2528.
- ปราโมทย์ ชาวศิลา. กลุ่มจิตบำบัดสำหรับคนไข้. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วน
สามัญนิติบุคคลสหประชาพานิชย์, 2534.
- เพ็ญศรี ระเบียบ. ทฤษฎีการพยาบาล. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2532.
- รัตนา ศิริพานิช. หลักการสร้างแบบสอบวัดทางจิตวิทยาและทางการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ, 2533
- รุจา ภูไพบูลย์. การพยาบาลครอบครัว แนวคิดทฤษฎีและการนำไปใช้. พิมพ์ครั้งที่ 1.
ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2534.
- วันเพ็ญ พันธางกูร. คู่มือการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับยาเคมีบำบัด. กรุงเทพฯ:
ชัยเจริญการพิมพ์, 2535.
- ศรีชัย ครุสันธิ, วันชัย วัฒนศัพท์, ประสิทธิ์ เฟื่องสา. คู่มือการใช้ยาเคมีบำบัด 1.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดกราฟนิค, 2533.
- สำหรับ จิตตินันท์, เสาวนีย์ จำเดิม เผด็จศึก. ตำรากุมารเวชศาสตร์เล่ม 3.
กรุงเทพฯ: ยูนิตพับลิเคชั่น, 2532.
- สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรณีเลือกสรรการพยาบาล
มารดา ทารก และการพยาบาลจิตเวช. กรุงเทพฯ: ฝ่ายการพยาบาล
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532.
- สุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัย. กรณีเลือกสรรการพยาบาลมารดา ทารก
การพยาบาลจิตเวช. กรุงเทพฯ: มิ่งคังการพิมพ์, 2528.
- สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต, 2525.
- สุดี ศรีเลณวัติ. จิตวิทยาการพยาบาลผู้ป่วยเด็ก. คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล
รามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ: พิสิศส์เซ็ฯเตอร์การพิมพ์, 2530.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ, 2533.
- สมจิต หนูเจริญกุล. การดูแลตนเอง : ศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาล. ภาควิชา
พยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
กรุงเทพฯ: บริษัทวิบูลิน, 2534.
- อาคม เขียวศิลป์. การรักษาโรคมะเร็งด้วยวิธีของเคมีบำบัด. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.,
2528. (สถาบันมะเร็งแห่งชาติจัดพิมพ์ เนื่องในการอบรมหลักสูตรระยะสั้น
ระหว่างวันที่ 16-20 ธันวาคม 2528).

อาภา จันทรสกุล. ทฤษฎีและวิธีการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.

อุทุมพร จามรมาน. แบบสอบถาม : การสร้างและการใช้. กรุงเทพฯ:
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

บทความ

จินตนา ยูนินธ์. "การนำมโนคติการดูแลตนเองไปใช้ในการเสริมสร้างสุขภาพจิต".
วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปีที่ 3 ฉบับที่ 1,
2534: 22-41.

ปริศนา สุนทรชัย. "ภาวะจิตสังคมของเด็กป่วยโรคมะเร็ง". พยาบาลสาร.
16 เมษายน - มิถุนายน 2532: 9-16.

อรพรรณ ลือบุญวัชชัย. "การเป็นที่ปรึกษา : บทบาทพยาบาลที่ทำทนาย".
วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปีที่ 1 ฉบับที่ 1,
2532: 74-84.

เอกสารอื่น ๆ

ขวัญตา ไผ่หยงงาม. ผลการสอนอย่างมีแบบแผนและการใช้คู่มือการเรียนรู้ด้วย
ตนเองต่ออ้อมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับร่างกายความรู้และการปฏิบัติตนเพื่อฟื้นฟู
สภาพของผู้ป่วยอัลไซเมอร์ระยะดึก. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

เจียงคำ อินทรวิชัย. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการ การสนับสนุนทาง
สังคมกับพฤติกรรมเผชิญความเครียดของมารดาเด็กป่วยด้วยโรคเรื้อรัง.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533.

ชฎาพร ตังเพชร. ผลการสอนอย่างมีแบบแผนต่อความสามารถในการดูแลตนเอง
เกี่ยวกับอาการข้างเคียงของการฉายแสงในผู้ป่วยมะเร็งบริเวณศีรษะและ
ลำคอ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาล
อายุรศาสตร์และศัลยกรรม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528.

- นิลาวรรณ ทวีวัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัดสรรด้านภูมิหลังกับระดับการดูแลของผู้ปกครองที่มีต่อเด็กโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- นัยนา รัตนมาศทิพย์. ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวของรอเจอร์ที่มีต่อการลดความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษา. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- บุหงา ภูษะคราม. แบบแผนการเผชิญปัญหากับการรับรู้ถึงความผาสุกในครอบครัวของมารดาผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวเฉียบพลันชนิดลิมโฟบลาสต์. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533.
- มรรยาท ณ นคร. ผลของการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มต่อทัศนคติในการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่ทำผ่าตัดเปิดลำไส้ใหญ่ออกทางด้านหน้าท้อง. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ยุณี พงศ์จตุรวิทย์. ผลการสอนสุขภาพอนามัยโดยใช้หนังสือการ์ตูนประกอบต่อความรู้เจตคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของเด็กวัยเรียนที่ป่วยด้วยโรคโรคเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- สายใจ นัวพันธ์. ผลของการมีส่วนร่วมในกลุ่มช่วยเหลือตนเองต่ออาการของของผู้ป่วยภายหลังการตัดเต้านมออก. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- อัจฉรา โอประเสริฐสวัสดิ์. ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมปฏิบัติงานด้านสุขภาพในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดอุดตันเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.

ภาษาอังกฤษ

Eyres, Patricia J. "The Role of the Nurse in Family Center Nursing"
The Nursing Clinics of North America. 7, No. 1 (March, 1972);
27-38.

Hayes, Virginia and Knox, Janet E. "Reducing Hospital related
stress in parents of children with cancer, Canadian Nurse;
79, No. 10 (November, 1983); 24-28.

Jacob, M.M., and Geels, W. Signs and symptoms in nursing
interpretation and Management Philadelphia ; J.B. Lippin-
cott; 1988.

Lambert, A. and Lambert, E. Loss Psychosocial Care of the
Physically ill, USA: 1985.

Lansky, S. "Childhood cancer : parental discord and divorce".
Pediatrics 62 (1978) : 184-888.

Mary & Wilson. Group Theory/Process for Nursing Practice Brady
Communication Company INC, Bowie Maryland USA; 1985

Marram, Grven D. The Group Approach in Nursing Practice 2nd
ed Saint Louis. The C.V. Mosby Company; 1978.

Orem, D.E. Nursing Concepts of Practice. 3rd ed. New York :
McGraw-Hill Book Company, 1985.

Pizzo, P.A. and Poplach, D.G. ed, Principles and Practice of

Pediatric Oncology. Philadelphia : J.B. Lippincott
Company, 1989.

Skipper, Jarer K., ed. sl. "Child Hospitalization and Social
Interaction: An Experimental study of Mothers Felling
of Strees; Adaptation and Satisfaction; Medical care. 1, No. 6
(November December, 1968), 496-506.

Wortman, C.B. "Social Support and the cancer Patient Conceptual
and Methadologic Issues". Cancer. 53 (May 15 Supplement
1984) : 2339-23364.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่ผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบเนื้อหาและกระบวนการของแผนการจัดกลุ่มมารดา
6 ครั้ง และเอกสาร(แผ่นพับ) ประกอบการเรียนรู้ในกลุ่มมารดา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	สังกัด
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยอม รอดคำดี	คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพรรณ ลีอนุญธวัชชัย	คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์ วันเพ็ญ เกื้อหนุน	อาจารย์ประจำภาควิชาจิตเวชศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลสหประชาชาติไทย
4. นางสาว ชุขวิญ ปิ่นสากร	หัวหน้าหอผู้ป่วย อันนมหิตล 6 แผนกการพยาบาลกุมารเวชกรรม คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
5. อาจารย์ มณี เพ็ญกวิไล	อาจารย์ประจำภาควิชากุมารเวชกรรม วิทยาลัยพยาบาลสหประชาชาติไทย
6. คุณ ศศิธร เดชะไภษยะ	กลุ่มงานโรงพยาบาลกลางวัน โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแบบวัดความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การดูแลบุตรที่ป่วยด้วย
โรคมะเร็งและแบบสังเกตพฤติกรรมการดูแลบุตรที่ป่วยด้วยโรคมะเร็ง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	สังกัด
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประพนอม รอดคำดี	คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
2. นางสาว ชุขวัญ ปิ่นสากุล	หัวหน้าหอผู้ป่วย อนันตมหิตล6 แผนก การพยาบาลกุมารเวชกรรม คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
3. อาจารย์ มณี เผือกวิไล	อาจารย์ประจำภาควิชากุมารเวชกรรม วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย
4. นาง ชนิทร คัมภีรยศ	หัวหน้าหอผู้ป่วย แผนกกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย
5. นางสาว พรทิพย์ ไหมทอง	พยาบาลประจำแผนกกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ แผนกมาตรฐานการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย โทร.2183530

ที่ ทม 0309/๐๔๕๐ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม 2536

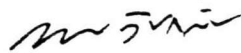
เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน คณะคณาจารย์

เนื่องด้วย น.ส.สุณีย์ ชื่นจันทร์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลการเข้าร่วมกลุ่มของมารดาต่อความสามารถในการดูแลบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา สุรินทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ขอเรียนเชิญผู้มีนามข้างท้ายนี้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพรรณ ลือบุญชัยชัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผู้มีนามดังกล่าวข้างต้นเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/6445

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

16 กรกฎาคม 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย

เนื่องด้วย น.ส. สุณิษา ชื่นจันทร์ นิสิตชั้นปริญญาโท บัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลการเข้าร่วมกลุ่มของมารดาต่อความสามารถในการดูแลบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา สุณิพันธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญผู้มีนามข้างท้ายนี้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

1. อาจารย์ วันเพ็ญ เกื้อหนุน
2. อาจารย์ มณี เพือกวิไล

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผู้มีนามดังกล่าวข้างต้นเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชรภิรมย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/๔๔๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

16 กรกฎาคม 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลศิริราช

เนื่องด้วย น.ส. สนิษ ชื่นจันทร์ นิสิตชั้นปริญญาโท บัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลการเข้าร่วมกลุ่มของมารดาต่อความสามารถในการดูแลบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ชุณิพันธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญผู้มีนามข้างท้ายนี้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

1. คุณชูขวัญ ปิ่นสากุล

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผู้มีนามดังกล่าวข้างต้นเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชัยภักย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ ทม 0309/๒๔๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

16 กรกฎาคม 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสังเกตและแบบทดสอบ

เนื่องด้วย น.ส.สุณีย์ ชื่นจันทร์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลการเข้าร่วมกลุ่มของมารดาต่อความสามารถในการดูแลบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง" โดยมี รองศาสตราจารย์ จินตนา ชุณิพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการนำแบบสังเกต และแบบทดสอบมาเก็บข้อมูลจากผู้ป่วยตึกจิระกิติ ตึกหุสยส์ที่เลียวโนเวนส์ ชั้น 2 และชั้น 2 พิเศษ 1 และนำเครื่องมือวิจัยดังกล่าวมาทดลองกับหารตึกผู้ป่วย ณ ตึกหุสยส์ที่เลียวโนเวนส์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส.สุณีย์ ชื่นจันทร์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิษวาทิช)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสังเกตพฤติกรรมการดูแลของมารดาบุตรที่ป่วยด้วยโรคมะเร็ง

ชื่อผู้สังเกต มารดาของ..... เพียง ...

คำชี้แจง ในการสังเกตแต่ละครั้งให้ใส่เครื่องหมาย 1 ลงหน้าข้อความที่แสดงลักษณะของมารดาที่ตรงกับพฤติกรรมที่สังเกตเห็นและใส่เครื่องหมาย 0 ลงหน้าข้อความที่ไม่แสดงลักษณะของมารดาที่ตรงกับพฤติกรรมที่สังเกตเห็น

การสังเกตครั้งที่	ลักษณะพฤติกรรม
1 2 3	

พฤติกรรมการดูแลเรื่องอาหารและน้ำดื่มสำหรับบุตร

	1. อาหารที่นำมาเสิร์ฟบุตรและให้บุตรรับประทาน สะอาด, สุก, ใหม่, รสไม่จัด ไม่มีอาหารหมักดอง
	2. อาหารที่นำมาเสิร์ฟบุตรหรือให้บุตรรับประทานมีคุณค่าทางอาหารครบถ้วน เช่น เนื้อสัตว์, ผัก, ผลไม้
	3. ดูแลจัดทำและอุปกรณ์ในการรับประทานอาหารให้สะอาดสวยงาม
	4. ล้างมือก่อนหยิบอาหารหรือป้อนอาหารแก่บุตร
	5. ไม่ให้บุตรดื่มน้ำร้อน ๆ กับการรับประทานอาหาร
	6. ไม่ให้บุตรนอนราบทันทีหลังรับประทานอาหาร
	7. ดูแลให้บุตรดื่มน้ำ อย่างน้อยวันละ 1000 ซี.ซี.

พฤติกรรมการดูแลเรื่องความสะอาดส่วนบุคคลของบุตร

	8. จัดที่นอนบุตรให้อยู่ในสภาพสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ
	9. จัดสิ่งแวดล้อมรอบตัวบุตร เช่น โถียงข้างเตียงให้ สะอาด, เรียบร้อย เป็นระเบียบ
	10. อาบน้ำหรือเช็ดตัวให้บุตรด้วยน้ำและสบู่อย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง

- 11. ทำความสะอาดช่องปากของบุตรด้วยแปรงที่อ่อนนุ่ม, หรือไม้ฟันสำลี และน้ำเกลือ หรือน้ำยาบ้วนปาก ก่อนหรือหลังอาบน้ำตอนเช้า
- 12. ทำความสะอาดและ เช็ดให้แห้งบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์ และทวารหนัก ขณะหรือหลังจากอาบน้ำให้บุตรตอนเช้า
- 13. ดูแลให้บุตรสวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาด สบาย เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ

พฤติกรรมการดูแลเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของบุตร

การสังเกตครั้งที่

1 2 3

- 14. ส่งเสริมให้บุตรได้เล่นโดยจัดหาของเล่นที่เหมาะสมกับวัยและไม่เสี่ยงต่ออันตราย
- 15. มารดาปฏิบัติกับบุตรตามปกติในเรื่องการมีระเบียบวินัย เช่น เล่นของเล่นแล้วต้องเก็บเข้าที่ หรือทำผิดแล้วทำโทษตามสถานที่ทำได้
- 16. ส่งเสริมให้บุตรได้เล่นกับเพื่อนคนอื่น ๆ
- 17. ส่งเสริมให้บุตรเล่นและเคารพกติกาไม่ตามใจบุตรหรือเรียกร้องให้ผู้อื่นตามใจบุตรของตน
- 18. ส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือตนเอง เช่น หยิบเสื้อผ้าเอง, ตัดกระดาษเอง, กินข้าวเอง
- 19. ส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในการช่วยเหลืองานอื่น ๆ ที่ง่าย ๆ เช่น ทำความสะอาดโต๊ะข้างเตียง แต่งตัวเอง

พฤติกรรมการดูแลด้านจิตใจและสวัสดิภาพของบุตร

การสังเกตครั้งที่

1 2 3

- 20. สอบถามและขอคำอธิบายเกี่ยวกับหัตถการหรือการตรวจวินิจฉัยที่บุตรจะได้รับจากบุคคลากรก่อน

- 21. อธิบายถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับบุตรเมื่อต้องได้รับการทำหัตถการหรือ
ตรวจวินิจฉัย ด้วยถ้อยคำที่เข้าใจง่าย
- 22. บอกความจริงกับบุตรทุกครั้งก่อนที่บุตรจะได้รับการทำหัตถการหรือ
ตรวจวินิจฉัย
- 23. อุ้มกอด สัมผัส ปลอบโยนบุตรทุกครั้งก่อนที่บุตรจะได้รับการทำ
หัตถการหรือตรวจวินิจฉัยที่ต้องได้รับความเจ็บปวด
- 24. กล่าวชมเชยบุตรทุกครั้ง เมื่อบุตรให้ความร่วมมือในการทำหัตถการ
หรือตรวจวินิจฉัยใด ๆ
- 25. อุ้มกอด สัมผัส ปลอบโยน บุตรทุกครั้ง หลังจากบุตรได้รับการทำ
หัตถการหรือตรวจวินิจฉัยที่ต้องได้รับความเจ็บปวด
- 26. ดูแลเรื่องความผิดปกติของการให้สารละลายทางเส้นเลือดดำ เช่น
เมื่อมีเลือดย้อน บริเวณที่ให้ขวม แดง หรือ น้ำเกลือไม่ไหล น้ำ
เกลือไหลเร็วมาก เป็นต้น
- 27. ระมัดระวังในเรื่องอุบัติเหตุต่าง ๆ เช่นเอาไม้กั้นเตียงขึ้น
ทุกครั้งที่อยู่ห่างจากตัวเด็ก

แบบวัดความรู้ความเข้าใจ
เรื่อง
การดูแลบุตรที่ป่วยด้วยโรคมะเร็ง

คำชี้แจง จุดมุ่งหมายของแบบทดสอบนี้ เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจในการดูแลบุตรของท่านในฐานะที่ท่านเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยให้บุตรของท่านมีความสุขสบาย ไปรตเลือกข้อที่ท่านคิดว่าถูกต้องที่สุด เพียงคำตอบเดียว

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคมะเร็งและการรักษา

กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงหน้าข้อที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- (1) ตามที่ท่านรู้จัก มะเร็ง เป็นโรคที่มีลักษณะใด
 - ก. เป็นโรคที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้
 - ข. สามารถรักษาให้หายขาดได้ ถ้าค้นพบโรคได้ในระยะเริ่มแรกดูแล และติดตามการรักษาอย่างสม่ำเสมอ
 - ค. สามารถรักษาให้หายขาดได้ แม้จะไม่ได้รับการรักษาอย่างสม่ำเสมอ
 - ง. สามารถรักษาให้หายขาดได้ ด้วยการผ่าตัดเท่านั้น

- (2) มะเร็งประเภทใดที่พบน้อยที่สุดในเด็ก
 - ก. มะเร็งต่อมน้ำเหลือง
 - ข. มะเร็งเม็ดเลือดขาว
 - ค. มะเร็งที่ตา
 - ง. มะเร็งที่ลำไส้

- (3) การรักษาโรคมะเร็งในเด็กวิธีใดที่ได้ผลดี
 - ก. การให้ยาเคมีบำบัดเท่านั้น
 - ข. การผ่าตัด
 - ค. การฉายรังสีรักษา
 - ง. การใช้การรักษาหลายอย่างร่วมกัน เช่น การรักษาด้วยยาเคมีบำบัด การผ่าตัด และการฉายแสง

- (4) ยาเคมีบำบัด หมายถึง
- ยาสำหรับฆ่าเนื้อเยื่อที่เป็นมะเร็ง
 - ยาที่ไปยับยั้งการเจริญเติบโตของเนื้อเยื่อมะเร็ง
 - ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.
 - ยาที่ใช้กินในผู้ป่วยโรคมะเร็ง
- (5) ยาเคมีบำบัดสามารถให้ได้โดยวิธีการใด
- ให้ได้โดยการกินเท่านั้น
 - ให้ได้โดยการฉีดเข้าเส้นเลือดดำเท่านั้น
 - ให้ได้หลายทาง เช่นทางปาก, เส้นเลือดดำ, ทางไขสันหลัง
 - ให้ได้โดยการฉีดเข้าไขสันหลังเท่านั้น
- (6) อาการของผู้ป่วย ซึ่งเป็นผลไม่พึงปรารถนาอันเกิดจากยาเคมีบำบัด เรียกว่า
- อาการของผู้ป่วยที่ได้รับยาเคมีบำบัด
 - อาการที่ไม่พึงปรารถนาของผู้ป่วยที่ได้รับยาเคมีบำบัด
 - อาการข้างเคียงหรืออาการแทรกซ้อนของผู้ป่วยที่ได้รับยาเคมีบำบัด
 - อาการโรคที่เกิดจากยาเคมีบำบัด
- (7) อาการที่สำคัญ เกิดช้าที่สุดหลังจากได้รับยาเคมีบำบัดไปแล้วประมาณ 2 อาทิตย์ คือ
- อาการจากขาดไขกระดูก
 - อาการคลื่นไส้อาเจียน
 - อาการเบื่ออาหาร
 - อาการท้องผูก
- (8) อาการแทรกซ้อนหลังจากให้ยาเคมีบำบัด
- จะเป็นอยู่ตลอดเวลา
 - จะเป็นอยู่ชั่วคราว แต่ไม่สามารถป้องกันการเกิดอันตรายได้
 - จะเป็นอยู่ชั่วคราวและสามารถป้องกันการเกิดอันตรายได้
 - อาการบางอย่างจะเป็นอยู่ชั่วคราว บางอย่างจะเป็นอยู่ถาวร

(9) ปัจจัยสำคัญใดที่ทำให้การรักษาโรคมะเร็งในเด็กได้ผลดี คือผู้ป่วยหายจากโรค หรือมีอายุยืนยาวขึ้น

- ก. ความเอาใจใส่ดูแลของมารดา หรือผู้ปกครองอย่างถูกต้องและ นำมารับการรักษาอย่างต่อเนื่อง
- ข. ทีมการรักษาพยาบาล เช่น แพทย์ พยาบาล ฯลฯ
- ค. การช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ๆ เช่น นักสังคมสงเคราะห์
- ง. ทั้ง ก. ข. และค.

แบบวัดความสามารถในการปรับเปลี่ยนชีวิตประจำวัน

(10) ท่านควรจะกระทำอย่างไร เมื่อทราบว่าบุตรของตนป่วยเป็นโรคมะเร็ง

- ก. ลาออกจากงานทันที เพื่อมาดูแลบุตรที่เจ็บป่วยอย่างเต็มที่
- ข. ปฏิบัติดังเช่นที่เคยปฏิบัติ พบบุตรมาไว้ที่โรงพยาบาล เป็นหน้าที่ของโรงพยาบาลที่ต้องรับผิดชอบ
- ค. ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยดลบันดาลให้บุตรของตนหายจากโรค ถ้ามีเวลาก็นำผู้ป่วยมาโรงพยาบาล
- ง. ทำงานตามปกติ จัดเวลาเพื่อพบบุตรมารับการรักษาตามแผนอย่างสม่ำเสมอ ดูแลตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัดขณะอยู่บ้าน มีความหวังว่าบุตรของตนจะหายจากโรค

(11) ท่านควรจะกระทำอย่างไร ถ้าบุตรของท่านเกเร, งอแง, ดิ้นร้องไห้อย่างมาก, เมื่อถึงวันที่ต้องมารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาล

- ก. ชักชวน, ปล่อยโยนผู้ป่วยด้วยวิธีการต่าง ๆ จนผู้ป่วยยอมมาโรงพยาบาล
- ข. ตามใจผู้ป่วยเพราะสงสารที่ต้องถูกกระทำในสิ่งที่ต้องเจ็บปวดอีก
- ค. ขู่บังคับคุกคามและนำผู้ป่วยมาโรงพยาบาล
- ง. พาผู้ป่วยมาวันอื่นที่ไม่ตรงกับวันนัด

- (12) ท่านควรจะกระทำอย่างไร ถ้าท่านต้องนำบุตรที่ป่วยมาโรงพยาบาลในวันที่แพทย์นัด แต่ไม่มีใครอยู่บ้านที่จะช่วยดูแลบุตรคนอื่น ๆ ได้เลย
- ก. ไม่พาบุตรคนที่เจ็บป่วยมาโรงพยาบาลในวันนัดแต่พามาในวันอื่นแทน
 - ข. หาหนทาง นำเด็กคนอื่น ๆ ไปฝากไว้กับเพื่อนบ้านหรือญาติคนอื่น ๆ และนำผู้ป่วยมาโรงพยาบาลในวันนัด
 - ค. ให้เด็กคนอื่น ๆ อยู่บ้านกันตามลำพัง และพาเด็กป่วยไปโรงพยาบาลตามนัด
 - ง. ขอร้องญาติหรือเพื่อนบ้านมาอยู่เป็นเพื่อนเด็กคนอื่น ๆ ที่บ้าน และพาผู้ป่วยมาโรงพยาบาลตามนัด
- (13) ท่านควรจะกระทำอย่างไร เมื่อท่านไม่มีเงินเพียงพอที่จะซื้อยาตามใบสั่งยาที่โรงพยาบาลออกให้
- ก. หาทางกู้ยืมเงินเพื่อนำไปซื้อยาให้ได้
 - ข. ขอกพยาบาลตามความเป็นจริง ถึงปัญหาเรื่องเงิน
 - ค. ผลัดผ่อนการซื้อยาเรื่อย ๆ ไป
 - ง. หลีกเลี่ยงการซื้อยาโดยไม่ไปเยี่ยมผู้ป่วยที่โรงพยาบาล
- (14) ท่านควรกระทำอย่างไร ถ้าบุตรคนที่เจ็บป่วยต้องการไปเที่ยวสวนสัตว์อย่างมาก
- ก. พาผู้ป่วยไปสวนสาธารณะแทน
 - ข. พาผู้ป่วยไปสวนสัตว์ตามที่ต้องการ
 - ค. พาผู้ป่วยไปรอบ ๆ สวนสัตว์
 - ง. ไม่พาผู้ป่วยไปที่ใดเลย เพราะจะทำให้เกิดการติดเชื้อได้
- (15) ท่านควรจะกระทำอย่างไร ถ้ามีปัญหาส่วนตัวกับคู่สมรสในขณะที่บุตรต้องได้รับการรักษาตามโปรแกรม
- ก. ไม่นำบุตรมารับการรักษาตามโปรแกรม ใช้เวลาแก้ปัญหาส่วนตัวก่อน
 - ข. นำบุตรมารับการรักษาตามโปรแกรม โดยพักปัญหาส่วนตัวกับคู่สมรสไว้ก่อน
 - ค. ให้คู่สมรสร่วมรับผิดชอบในการรักษาบุตรด้วย
 - ง. ตกลงกับคู่สมรสถึงความรับผิดชอบร่วมกันในส่วนของ การนำบุตรมารับการรักษาตามโปรแกรม

- (16) ท่านควรจะทำอย่างไร ถ้าบุตรของท่านมีไข้สูงมากกว่า 38.5c มา 2 วันแล้ว แต่ท่านไม่สามารถนำบุตรมาโรงพยาบาลได้เนื่องจากท่านไม่สบายมีไข้สูงหรือมีธุระจำเป็นบางอย่าง
- ก. พยายามนำบุตรมาโรงพยาบาลให้ได้
 - ข. บอกบิดาผู้ป่วย หรือญาติคนอื่น ๆ นำบุตรมาโรงพยาบาลให้ได้
 - ค. ปลอ่ยให้เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของคนในบ้าน
 - ง. ให้ผู้ป่วยรับประทานยาลดไข้ไปก่อน
- (17) ท่านควรจะทำอย่างไร ถ้าบุตรคนอื่น ๆ เป็นหัด แต่ไม่มีห้องที่จะแยกเด็กป่วย โรคนี้ซึ่งยังไม่เคยได้รับวัคซีนหัดออกจากเด็กคนอื่น ๆ ได้
- ก. นำบุตรที่ป่วยเป็นมะเร็ง ไปฝากไว้กับญาติสนิทหรือเพื่อนบ้านชั่วคราว
 - ข. ไม่สามารถแยกผู้ป่วยออกจากกัน แต่ระวังไม่ให้กินอาหารร่วมกัน
 - ค. ไม่สามารถแยกผู้ป่วยออกจากกัน แต่ให้นอนกันคนละมุมห้อง
 - ง. หาทางแยกผู้ป่วยโรคนี้ออกจากเด็กเป็นหัดชั่วคราวอย่างเด็ดขาดไม่ว่าจะด้วยวิธีใด ๆ

แบบวัดความสามารถในการคาดการณ์

- (18) เมื่อท่านทราบว่าบุตรของท่าน ต้องได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด เป็นระยะเวลานานเป็นปี ท่านคิดว่าจะมีสิ่งใดเกิดขึ้นต่อไป
- ก. ต่อไปนี้คงต้องมีรายจ่ายมากกว่าเดิม
 - ข. คงต้องปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันให้สอดคล้องกับแผนการรักษา
 - ค. คิดว่าจะเกิดขึ้นทั้งก. และข.
 - ง. ไม่มีข้อใดถูก

- (19) ท่านคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้น ถ้าบุตรคนที่เจ็บป่วยต้องการรับประทานอาหารรสจัด เช่น อาหารเผ็ด สุก ๆ ดิบ ๆ เค็มจัด เปรี้ยวจัด
- คิดว่าไม่เป็นไร เพราะบุตรสบายดี
 - คิดว่าอาจเกิดอาการท้องเสีย ซึ่งมีอันตรายมากในผู้ป่วยโรคนี
 - คิดว่าอาจเกิดท้องอืด อาหารไม่ย่อยได้
 - ไม่มีข้อใดถูก
- (20) ท่านคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้น เมื่อบุตรคนที่กำลังป่วยได้รับยาเคมีบำบัดมีอาเจียนตลอดเวลาหลังจากได้รับยานานแล้วถึง 24 ชั่วโมง
- คิดว่าผู้ป่วยอาจเกิดภาวะขาดน้ำและเกลือแร่ได้
 - คิดว่าไม่เป็นไร เพราะเป็นอาการจากยาเคมีบำบัดจะหายไปเอง
 - คิดว่าไม่เป็นไร เพราะมียานักอาเจียนอยู่แล้ว
 - คิดว่าไม่มีอะไรร้ายแรง ถ้าบุตรยังคงสบายดี เป็นปกติ
- (21) ท่านคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้น เมื่อบุตรคนที่กำลังได้รับยาเคมีบำบัดมีไข้สูงมากกว่า 38.5C นานกว่า 1 วันติดต่อกัน
- คิดว่าไม่เป็นไร เพราะเป็นอาการแทรกซ้อนจากยาเคมีบำบัด
 - คิดว่ามีความผิดปกติเกิดขึ้น รอดอาการไปก่อน
 - คิดว่ามีการติดเชื้อขึ้นในร่างกายรีบพาไปพบแพทย์
 - คิดว่าไม่เป็นไร เพราะบุตรยังไม่มีอาการร้ายแรง
- (22) ท่านคิดว่าเกิดอะไรขึ้น เมื่อบุตรของท่านได้รับยาเคมีบำบัดมาแล้ว 2 อาทิตย์และขณะนี้ผู้ป่วยอ่อนเพลียมาก, เบื่ออกตาซีด, ตัวเหลือง, เห็นอย่างง่าย,
- คิดว่าเกิดจากอาการของโรคเอง
 - คิดว่าเป็นเพราะยาเคมีบำบัด และจะหายไปเอง
 - คิดว่าเกิดจากผลข้างเคียงของยาเคมีบำบัดไปกดไขกระดูกทำให้ผู้ป่วยซีด ต้องพาไปพบแพทย์เพื่อตรวจวินิจฉัยดูผล เลือดทันที
 - คิดว่าบุตรคงไม่ได้พักผ่อนเพียงพอ ให้บุตรพักผ่อนอยู่กับบ้าน

- (23) ท่านคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้น เมื่อบุตรของท่านได้รับยาเคมีบำบัดมาแล้ว 2 อาทิตย์ และผู้ป่วยสบายดี ไปเล่นฟุตบอลกับเพื่อนที่สนาม
- คิดว่าไม่เป็นไร เพราะผู้ป่วยสบายดี
 - คิดว่าเป็นการดี เพราะผู้ป่วยจะได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ
 - คิดว่าผู้ป่วยอาจมีเลือดออกง่ายเมื่อเกิดอุบัติเหตุ เพราะผู้ป่วยกำลังอยู่ในภาวะเกร็ดเลือดต่ำ
 - คิดว่าไม่เป็นไรเพราะเด็กอยากเล่นควรตามใจเด็กป่วย
- (24) ท่านคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้น ถ้าบุตรที่เจ็บป่วยของท่าน เล่นคลุกคลีและนอนร่วมกับน้องคนที่ เป็นหวัด หรือออกหัด, อีสุกอีใส
- คิดว่าไม่เป็นไร เพราะระวังไม่ให้กินอาหารร่วมกันอยู่แล้ว
 - คิดว่าเป็นการดีที่พี่น้องจะได้ใกล้ชิดกัน
 - คิดว่าอาจทำให้บุตรที่เจ็บป่วยติดเชื้อจากน้องและอาจรุนแรงถึงชีวิตได้
 - คิดว่าไม่เป็นไร ถ้าระมัดระวังไม่ให้อยู่ใกล้กัน
- (25) ท่านคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้น เมื่อบุตรคนที่เจ็บป่วยได้รับการตามใจในทุกสิ่งทุกอย่าง จากทุก ๆ คนในบ้าน
- คิดว่าเป็นการดี เพราะผู้ป่วยจะได้มีกำลังใจดี
 - คิดว่าจะทำให้ผู้ป่วยกลายเป็นคนเอาแต่ใจตัวเองจนเกินไป
 - คิดว่าเป็นการดี เพราะผู้ป่วยอาจจะอยู่กับเรานาน
 - คิดว่าถ้าเด็กหายป่วยอาจทำให้เด็กกลายเป็นคนที่น่าระอาใจ สำหรับคนอื่นเป็นผลเสียต่อเด็กเอง
- (26) ท่านคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้น เมื่อบุตรคนที่เจ็บป่วยต้องผูกไม่ถ่ายอุจจาระมาหลายวัน
- คิดว่าน่าจะสวนอุจจาระให้ได้ เพราะผู้ป่วยสบายดี
 - คิดว่าถ้าสวนอุจจาระอาจเกิดเลือดออกหรือมีแผลในลำไส้ เกิดการติดเชื้อขึ้นได้
 - คิดว่าสวนอุจจาระได้ แต่ด้วยความระมัดระวัง
 - คิดว่าข้อ ข. ถูก และควรหาวิธีอื่นเพื่อช่วยในการขับถ่าย เช่น กินอาหารที่มีกากมาก ๆ เช่น ส้ม มะละกอ

แบบวัดความสามารถในการปฏิบัติ

- (27) ท่านจะปฏิบัติอย่างไร เมื่อบุตรของท่านอยู่ระหว่างการได้รับยาเคมีบำบัด
- ก. ไม่พาผู้ป่วยไปในที่ชุมชน เช่น โรงหนัง, สวนสัตว์, ตลาด
ห้างสรรพสินค้าเพราะอาจทำให้ติดเชื้อโรคได้ง่าย
 - ข. รับประทานอาหารที่สุกใหม่, สะอาด และไม่ร้อนจนเกินไป
 - ค. ให้ผู้ป่วยดื่มน้ำมาก ๆ อย่างน้อยวันละ 1 ลิตร
 - ง. ถูกหมดทุกข้อ
- (28) ท่านจะปฏิบัติอย่างไร เมื่อจำเป็นต้องพาผู้ป่วยออกนอกบ้านและผู้ป่วยอยู่ระหว่างได้รับยาเคมีบำบัด
- ก. พาผู้ป่วยไปตามปกติ เช่นเดียวกับที่เคยปฏิบัติมา
 - ข. หาพี่น้องหรือญาติไปเป็นเพื่อน
 - ค. ให้ผู้ป่วยสวมเสื้อแขนยาว, หมวกเพื่อป้องกันแสงแดดกล้า เพราะยาเคมีบำบัดจะทำให้ผิวหนังผู้ป่วยไหม้ได้ง่าย
 - ง. ให้ผู้ป่วยสวมหมวกอย่างเดี๋ยวก็นอ เพราะอากาศร้อน
- (29) การเล่นที่เหมาะสมกับผู้ป่วยที่กำลังได้รับยาเคมีบำบัด ยกเว้น
- ก. เล่นหมากรุก หมากฮอส
 - ข. เล่นยิงธนู ยิงหนังสติ๊ก
 - ค. เล่นขายของ เล่นตุ๊กตา
 - ง. ตัวต่อ เล่นเกมส์
- (30) ท่านควรกระทำอย่างไร ถ้าบุตรของท่านไม่ยอมดื่มน้ำเลยหลังจากได้รับยาเคมีบำบัด
- ก. บังคับให้ผู้ป่วยดื่มน้ำให้ได้
 - ข. ชักชวน ปล่อยให้ผู้ป่วยรับประทานไอศกรีม, วน, หรือ เยลลี่แทน
 - ค. พยายามให้ผู้ป่วยดื่มน้ำมากที่สุดเท่าที่ทำได้
 - ง. ตามใจผู้ป่วยเพราะเห็นว่าผู้ป่วยสบายดี

(31) ท่านควรจะกระทำอย่างไร ถ้าบุตรของท่านเบื่ออาหาร เนื่องจากผลข้างเคียงจากยาเคมีบำบัด

- ก. ชูบังคับให้ผู้ป่วยรับประทานอาหารให้ได้
- ข. เปลี่ยนชนิดของอาหารที่ผู้ป่วยชอบบ่อย ๆ และให้ผู้ป่วยรับประทานครั้งละน้อย ๆ แต่บ่อย ๆ ครั้ง
- ค. ผู้ป่วยหิวจะรับประทานเอง ไม่ต้องทำอะไร
- ง. พาไปพบแพทย์เพื่อให้การดูแล

(32) ถ้าบุตรคนอื่น ๆ ของท่านป่วยเป็นหัด, สุกใส หรืออูสวัด สิ่งที่ท่านต้องปฏิบัติกับบุตรคนที่ เป็นโรคมะเร็งคือ

- ก. แยกบุตรที่เป็นมะเร็งออกจากบุตรคนอื่น ๆ ตั้งแต่ที่นอน, ข้าวของเครื่องใช้ และ การรับประทานอาหาร จนกว่าบุตรคนอื่น ๆ จะหายดีแล้ว
- ข. แยกเฉพาะที่นอน ส่วนอาหารให้รับประทานร่วมกันเหมือนเดิม
- ค. ปฏิบัติเหมือนเช่นเคยปฏิบัติตามไม่มีการเปลี่ยนแปลง
- ง. แยกเฉพาะอาหารที่รับประทาน แต่ให้นอนห้องเดียวกัน

(33) สิ่งที่ต้องปฏิบัติสำหรับผู้ป่วยโรคนี ในกรณีที่มีอาการท้องผูกคือ

- ก. การให้ผู้ป่วยออกกำลังกายบ้าง เพื่อเพิ่มการเคลื่อนไหวของลำไส้
- ข. ให้ผู้ป่วยรับประทานอาหารที่มีกากใยมาก เช่นผัก ผลไม้เพื่อช่วยในการขับถ่ายและให้ดื่มน้ำมาก ๆ
- ค. ห้ามสวนอุจจาระ
- ง. ถูกหมดทุกข้อ

(34) สิ่งที่ต้องปฏิบัติสำหรับผู้ป่วยโรคนี ในกรณีที่มีอาการท้องเสีย คือ

- ก. ให้รับประทานอาหารอ่อนย่อยง่ายไม่มีกาก เช่นข้าวต้ม
- ข. ทำความสะอาดบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์และทวารหนักทุกครั้งถ่าย
- ค. ให้สังเกตอาการขาดน้ำและเกลือแร่ เช่นปากแห้ง ไม่ปัสสาวะ
- ง. ถูกหมดทุกข้อ

- (35) ในกรณีที่ผู้ป่วยได้รับการฉายรังสี สิ่งที่ควรปฏิบัติคือ
- ดูแลทำความสะอาดผิวหนังบริเวณที่ฉายรังสีด้วยน้ำและสบู่
 - ดูแลทำความสะอาดและใช้แป้งโรยบริเวณที่ฉายรังสี
 - ถ้ามีอาการแสบร้อนบริเวณที่ฉายแสงควรใช้น้ำเย็นประคบบริเวณนั้น
 - ดูแลผิวหนังบริเวณที่ฉายรังสีให้แห้ง, ไม่ทาแป้งฝุ่นหรือน้ำหอมหรือครีมใด ๆ บริเวณที่ฉายรังสี
- (36) ข้อห้าม สำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการฉายรังสี
- ห้ามให้ผิวหนังบริเวณที่ฉายรังสีถูกแสงแดดโดยตรง
 - ห้ามใช้กระเป๋าน้ำร้อนหรือน้ำแข็งวางบริเวณที่ฉายรังสี
 - ไม่มีข้อห้ามใดๆ
 - ข้อก. และข. ถูก
- (37) ท่านจะปฏิบัติอย่างไร เมื่อบุตรที่ป่วยทำผิด เช่น โทกขโมยของของน้องหรือพี่
- ตักเตือนผู้ป่วยแต่ให้พี่หรือน้องที่ถูกขโมยไม่เอาของคืนเพื่อเห็นแก่ผู้ป่วย
 - ทำเป็นไม่รู้เห็นเหตุการณ์ ปล่อยให้ลืมไปเอง
 - ตักเตือนผู้ป่วยรวมทั้งนำของคืนเจ้าของลงโทษด้วยวิธีการที่ไม่กระทบกระเทือน ต่อสถานการณ์เจ็บป่วย เช่น ให้งดดูทีวี เป็นต้น
 - ลงโทษอย่างที่เคยปฏิบัติมาก่อนป่วย
- (38) ท่านจะปฏิบัติอย่างไร เมื่อบุตรสบายดี และว่างจากการรักษา
- ให้ผู้ป่วยปฏิบัติเหมือนดังที่เคยปฏิบัติตั้งแต่ก่อนป่วย เช่น ไปโรงเรียน
 - ให้ผู้ป่วยพักผ่อนอยู่ที่บ้าน ห้ามออกไปที่ใด
 - ดูแลเหมือนเป็นผู้ป่วยเหมือนเดิม
 - ให้ปฏิบัติเหมือนเช่นเคยปฏิบัติ แต่ต้องสังเกตอาการผิดปกติต่างๆ ของผู้ป่วยด้วย

การให้ยาเคมีบำบัด ยาเคมีบำบัดสามารถให้ได้หลายทางด้วยกันคือ ให้โดยการรับประทาน ให้โดยแพทย์เจาะและฉีดยาเข้าทางไขสันหลัง ให้ทางหลอดเลือดดำ โดยผสมกับน้ำเกลือและหยดเข้าทางหลอดเลือดดำ หรือการฉีดเข้าหลอดเลือดดำโดยตรง หรืออาจฉีดเข้าทางกล้ามเนื้อก็ได้

อาการแทรกซ้อนที่สำคัญเมื่อได้รับยาเคมีบำบัด

1. อาการคลื่นไส้อาเจียน ซึ่งจะพบได้ในผู้ป่วยบางรายเท่านั้น อาจเกิดขึ้นภายใน 6-8 ชั่วโมงหลังได้รับยาและจะหายไปภายใน 36 ชั่วโมง
2. มีไข้หนาวสั่น อาจเกิดขึ้นทันทีหลังให้ยาถึง 6 ชั่วโมง และจะหายเป็นปกติ ภายใน 24 ชั่วโมง
3. ผมร่วง อาจเริ่มร่วงหลังให้ยาไปแล้ว 2-3 สัปดาห์ และจะขึ้นใหม่เมื่อหยุดยา ผมที่ขึ้นใหม่จะมีลักษณะหยิกและอ่อนนุ่ม
4. อาการอ่อนเพลียไม่มีแรง อาจเป็นอยู่นานเป็นสัปดาห์
5. เม็ดเลือดต่าง ๆ ต่ำลง หลังให้ยา มีผลทำให้ผู้ป่วยซีด ติดเชื้อโรคต่างๆได้ง่าย ซึ่งมารดาหรือผู้ปกครองต้องมีความรู้ในการดูแลเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ให้ถูกต้องและเพื่อให้การดูแลนั้นเกิดผลดีต่อเด็กป่วย

การรักษาด้วยรังสี หมายถึง การนำรังสีซึ่งมีแหล่งกำเนิดตามธรรมชาติ เช่น เรเดียม หรือมีแหล่งกำเนิดจากมนุษย์สร้างขึ้น เช่นไอโอดีน โพสฟอรัส โคบอลต์ มาใช้ในการรักษาโรคมะเร็ง สำหรับในเด็กมักใช้การรักษาด้วยรังสีควบคู่ไปกับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด หรือการผ่าตัด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของโรคนั้น ขณะที่เด็กป่วยได้รับรังสีรักษา นั้น มารดาหรือผู้ดูแลเด็กป่วยต้องทราบถึงวิธีการดูแลผิวหนังบริเวณที่ได้รับรังสีด้วย

การรักษาด้วยการผ่าตัด การรักษาด้วยการผ่าตัดขึ้นอยู่กับชนิด ขนาด และอวัยวะที่เป็นมะเร็ง สำหรับในเด็กพบมากที่ไตและต่อมหมวกไต การรักษาด้วยการผ่าตัดมักใช้รักษาควบคู่ไปกับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด หรือรังสีรักษาเช่นเดียวกัน

มะเร็งในเด็กและการรักษา

จัดทำโดย พยาบาลแผนกกุมารเวชกรรม

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

สาเหตุของการเกิดมะเร็ง

ยังไม่ทราบแน่ชัดแต่สันนิษฐานว่าอาจเกิดจากสาร

เคมี รังสีบางประเภท

การรักษา มะเร็งในเด็ก มีหลายชนิดด้วยกันที่สำคัญ

คือ การรักษาด้วยยาซึ่งเรียกการรักษาด้วยยาต้านมะเร็ง
นี้ว่า การรักษาด้วยยาเคมีบำบัด นอกจากนี้ยังมีการรักษา
ด้วยรังสีการรักษาด้วยการผ่าตัด หรือการรักษาแบบผสม
ผสานคือใช้การรักษาหลายชนิดในเวลาเดียวกันเช่น รักษา
ด้วยการผ่าตัดแล้วตามด้วยการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด
เป็นต้น การรักษา มักต้องใช้เวลาเป็นปี อย่าง
น้อยใช้เวลา 1-2 ปี มีการให้ยา หยุดให้ยา และมาให้ยา
ใหม่ เป็นระยะๆ อย่างนี้ เรื่อยไปจนกว่าจะครบตามแผน
การรักษาหรือจนกว่าโรคจะหายหรือทุเลาลง การรักษาที่
ได้ผลดีต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน
ตั้งแต่ แพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์และมารดาหรือ
ผู้ดูแลเด็กป่วยซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการทำให้
แผนการรักษาได้ผลดีทั้งนี้มารดาหรือผู้ดูแลเด็กป่วยต้องสละ
เวลา กำลังกาย กำลังทรัพย์ และอาศัยกำลังใจที่เข้มแข็ง
อย่างมากในการเผชิญปัญหาต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาของ
การรักษา เพื่อให้เด็กป่วยหายหรือทุเลาจากโรคเหล่านี้ใน
ที่สุด

มะเร็งเป็นโรคที่เกิดขึ้นได้ในหลายอวัยวะและ
หลายระบบของร่างกาย สามารถแบ่งออกได้หลายชนิด
ด้วยกันแต่อาจกล่าวได้ว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกันคือมีการ
เจริญเติบโตที่ผิดปกติของเนื้อเยื่อชนิดใดชนิดหนึ่งเกิดขึ้น
ในร่างกาย สำหรับในเด็กมีมะเร็งหลายชนิดที่สามารถ
รักษาให้หายขาดได้ แต่ต้องได้รับการรักษาที่ต่อเนื่อง
และใช้ระยะเวลา นาน มะเร็งในเด็กที่มักพบเสมอได้แก่
มะเร็งของเม็ดเลือดขาวซึ่งเป็นโรคที่มีจำนวนเม็ดเลือด
ขาวอ่อนมากผิดปกติในร่างกาย มะเร็งที่ตามะเร็งที่ต่อม
น้ำเหลืองมะเร็งที่ไต เป็นต้น เมื่อมีเนื้อเยื่อที่เจริญผิด
ปกติและเจริญขึ้นอย่างรวดเร็วมีผลทำให้เนื้อเยื่อที่ปกติ
ขาดอาหารและไม่สามารถทำหน้าที่ได้ตามปกติมีผลเสีย
ต่อร่างกายอย่างรุนแรง มะเร็งในเด็กเหล่านี้สามารถ
รักษาให้หายได้ แต่ต้องอาศัย เวลา ความอดทน ความ
เอาใจใส่และความสามารถของผู้ปกครองในการดูแล
เด็กป่วยเหล่านี้เป็นประการสำคัญ

การรักษาด้วยยาเคมีบำบัด ยาเคมีบำบัดเป็นยา
ที่ใช้กำจัดเนื้อเยื่อที่เป็นมะเร็งโดยยาจะไปทำลายหรือ
ควบคุมเนื้อเยื่อร้ายไม่ให้เจริญเติบโต มีมะเร็งหลาย
ชนิดที่ตอบสนองต่อการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด เช่น
มะเร็งเม็ดเลือดขาว มะเร็งที่ตา สามารถทำให้
ผู้ป่วยหายขาดจากโรคได้ ยาเคมีบำบัดออกฤทธิ์ฆ่า
เนื้อร้ายที่มีการแบ่งตัวอย่างรวดเร็วแต่ในขณะเดียวกัน
เนื้อเยื่อปกติบางชนิดที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว
เช่น เนื้อเยื่อไขกระดูกเนื้อเยื่อของระบบทางเดิน
อาหาร และรากผม อาจได้รับผลจากยาเคมีบำบัดนี้ด้วย
แต่จะเป็นเพียงช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ซึ่งอาการ
เหล่านี้เราอาจเรียกว่าอาการแทรกซ้อนจากการให้
ยาเคมีบำบัด และเราสามารถจัดการกับอาการต่าง ๆ
เหล่านี้ได้ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย

ชนิดของยาเคมีบำบัด ยาเคมีบำบัดมีหลายชนิด
ขึ้นอยู่กับอาการออกฤทธิ์ของยาในการทำลายเนื้อเยื่อมะเร็ง
ชนิดใด เช่นยาบางชนิดมีฤทธิ์ในการหยุดการสร้างหรือ
แบ่งตัวของเนื้อเยื่อร้าย เช่น ยาเอนโดทอกแซน วินคริสติน
เป็นต้น

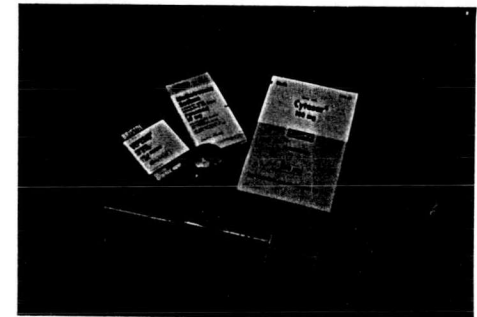
4. มารดาควรส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย และจิตใจของเด็กให้ดำเนินไปตามปกติ เช่นส่งเสริมการเล่นต่าง ๆ ที่ไม่มีอันตรายต่อร่างกายผู้ป่วย เช่น ว่ายน้ำ บันได เพื่อฝึกให้กล้ามเนื้อแข็งแรง ฝึกประสาทสัมผัสระหว่างตากับมือ การเปิดเพลงให้ฟัง ให้เด็กมีโอกาสร้องหรือเต้นและควรชมเชยให้กำลังใจ

เมื่อบุตรของท่านกำลังอยู่ระหว่างให้ยาเคมีบำบัดควรปฏิบัติดังนี้

1. ควรรับประทานอาหารที่สุก และไม่ร้อนจัด เพราะอาจทำให้เกิดแผลในปากได้ง่ายกว่าปกติ
2. งดอาหารรสจัดเช่นเผ็ดจัด เค็มจัด มันจัด หวานจัด หรืออาหารที่มีกลิ่นรุนแรง เพราะอาจทำให้อาเจียนได้
3. จัดหาอาหารมีประโยชน์ เช่น เนื้อสัตว์ไข่ นม ผัก ผลไม้ให้เด็กป่วยรับประทาน เพราะอาหารเหล่านี้จะให้โปรตีนและวิตามินหลายชนิดตลอดจนเกลือแร่ที่จำเป็นต่อร่างกาย
4. ควรงดรับประทานอาหารที่มีกรดสูง เช่น เครื่องในสัตว์ เนื้อสัตว์ปีก เป็นต้น
5. ควรดูแลให้เด็กดื่มน้ำให้มากเป็นพิเศษ อย่างน้อยวันละ 1 ลิตร เพราะยาที่ใช้ในการรักษามะเร็งบางตัวมีผลกระทบต่อกระเพาะปัสสาวะและไต เพื่อจะทำให้ไตทำหน้าที่ที่คืออยู่ จำเป็นต้องพยายามขับถ่ายยาเหล่านี้ให้ออกจากร่างกายโดยเฉพาะวันที่ผู้ป่วยได้รับยาเหล่านี้ พยายามให้ผู้ป่วยดื่มน้ำ น้ำผลไม้ น้ำหวานอย่างน้อย 8-12 แก้วต่อวัน หรือจะให้ ไอศกรีม ชูบ คุกกี้ แทนก็ได้

6. ในรายที่ได้ทำให้เฝ้าเกลือทางหลอดเลือดดำ มารดาควรสังเกตอาการไหลของน้ำเกลือ และบริเวณเข็มที่แทงว่าปกติหรือไม่ ถ้ามีอาการบวม หรือมีเลือดย้อน หรือน้ำเกลือไหลช้า ไม่ไหล ควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบทันที
7. ในเด็กที่ให้ยาทางน้ำไขสันหลัง ควรให้เด็กนอนราบ ไม่หนุนหมอนนาน 6-8 ชั่วโมง เพื่อป้องกันอาการปวดศีรษะ
8. ดูแลให้เด็กได้พักผ่อนอย่างน้อยวันละ 8 ชั่วโมง แนะนำให้เปลี่ยนอิริยาบถ อย่างช้า ๆ
9. ระวังอันตรายหรืออุบัติเหตุที่เกิดจากการเป็นลม หรือหกล้มกระทบกระแทก ตลอดจนถูกของมีคมต่าง ๆ
10. ป้องกันเด็กให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อ ควรปฏิบัติดังนี้
 1. ล้างมือของมารดาให้สะอาดก่อนสัมผัส หรือให้การดูแลต่าง ๆ เช่น ก่อนหยิบอาหาร หรือบ่อนอาหาร แก่ผู้ป่วย
 2. แยกผู้ป่วยจากผู้ที่กำลังมีการติดเชื้อ เช่น เป็นหวัด เป็นไข้ ไอ เป็นหัด สุกใส คางทูม
 3. ไม่พาผู้ป่วยไปในที่ชุมชนแออัดซึ่งอาจทำให้ได้รับเชื้อโรคมาได้ง่าย เช่น โรงภาพยนตร์ ตลาด ห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ
 4. หลีกเลี่ยงการให้เด็กสัมผัสแสงแดดแรงกล้า ควรให้เด็กสวม เสื้อแขนยาว สวมหมวกเป็นต้น

การดูแลบุตร เมื่ออยู่ระหว่าง รับการรักษาด้วยยา เคมีบำบัด

จัดทำโดย พยาบาลแผนกกุมารเวชกรรม
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

เมื่อบุตรอยู่ระหว่างการรักษามารดาควรทราบถึง
วิธีปฏิบัติต่อเด็กป่วยในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

ความสะอาดของร่างกายโดยทั่วไป

ควรรักษาความสะอาดร่างกายของผู้ป่วยเด็ก โดย
การอาบน้ำฟอกสบู่ อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง ทำความ
สะอาดเป็นพิเศษ โดยเฉพาะ ช่องปากให้ใช้แปรงสีฟัน
ที่อ่อนนุ่ม หรือใช้ไม้พันสาลีชุบน้ำยาบ้วนปาก แปรงฟัน
อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง อวัยวะสืบพันธุ์ให้ล้างทำความสะอาด
สะอาดด้วยสบู่และเช็ดให้แห้งอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

อาหาร

ควรให้เด็กป่วยรับประทานอาหารที่สะอาดและสุก
ใหม่ ๆ หลีกเลี่ยงอาหารหมักดอง หรือรสจัดมาก
ควรรับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางอาหารสูง เช่น
เนื้อสัตว์ นม ไข่ ผัก ผลไม้

น้ำ

ควรให้ผู้ป่วยดื่มน้ำให้มากอย่างน้อยวันละ 2 ลิตร
ควรหลีกเลี่ยงน้ำประเภทที่มีก๊าซมาก เช่น น้ำอัดลม
หรือเครื่องดื่มผสมโซดา

สิ่งแวดล้อมโดยทั่วไป

1. ผู้ป่วยโรคนี้ไม่ควรไปงานที่ชุมชนแออัด เช่น
โรงภาพยนตร์ ตลาด ห้างสรรพสินค้าโดยไม่จำเป็น
2. ควรหลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้ชิดกับผู้ที่เจ็บป่วยด้วย
โรคติดเชื้อต่าง ๆ เช่น ผู้ที่เป็นหวัด หอมเสีย คางทูม
ออกหัด สุกใส เป็นต้น
3. ที่พักอาศัยควรสะอาด มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก
4. ควรให้ผู้ป่วยมีกิจวัตรประจำวันได้ตามปกติเท่าที่
ไม่เป็นการฝืนต่อสภาพร่างกาย ถ้าไม่มีปัญหาเลือดออก
ง่าย หรือเม็ดเลือดขาวไม่ต่ำมากควรให้ผู้ป่วยไปโรงเรียน
ได้ตามปกติ

การดูแลทางด้านอารมณ์ ภูมิกาย และพัฒนาการของเด็ก

1. มารดาควรพยายามปฏิบัติเป็นปกติกับผู้ป่วย เช่น
เรื่องระเบียบวินัย ถ้าทำผิดควรทำโทษตามปกติ แต่คำนึงถึง
โรคและการรักษาที่ได้รับอยู่โดยในผู้ป่วยโรคนี้ไม่ควร ตี หรือ
หยิก หรือวิธีใด ๆ ที่เป็นการกระทบกระเทือนให้เกิดการ
บาดเจ็บทำให้ร่างกายเจ็บปวดเป็นอันขาด เพราะจะทำให้
เกิดเขี้ยวจ้ำ มีเลือดออกได้ง่าย

2. มารดาไม่ควรตามใจเด็กทุกอย่างหรือยอมรับการ
ขมขู่ เรียกร้องข้อแลกเปลี่ยนที่มากเกินไปของเด็กโดยไม่มี
เหตุผลจำเป็น ควรบอกความจริงกับเด็กถึงขั้นตอนการ
รักษาที่แพทย์จะทำให้ เช่น การฉีดยา การเจาะตรวจน้ำไข
สันหลัง การเจาะไขกระดูก ด้วยภาษาที่เด็กสามารถจะ
เข้าใจได้ตามอายุ เพื่อเป็นการเตรียมตัวเด็กก่อนมีผลดี
ทำไม่ได้ก็กลัวและวิตกกังวลหรือรู้สึกเจ็บปวดน้อยกว่า เด็ก
ที่ไม่ได้รับการเตรียมตัวจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง
มาก่อน

3. มารดาควรให้ความรักความอบอุ่นและกำลังใจ
และกล่าวคำชมเชยเมื่อเด็กสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้
เด็กอาจมีการประท้วง เกเร หรือมีอาการปัสสาวะรด
ที่นอนในคืนก่อนถึงวันนัด หรืออาเจียนโดยไม่มีสาเหตุ
จนเข้าวันนัดก็ได้ มารดาควรเข้าใจเด็ก และเป็น
กำลังใจให้กับเด็ก

ในรายที่เด็กยังไม่สามารถให้ความร่วมมือกับแพทย์
ในการทำการหัตถการใด ๆ เช่น เจาะเลือด เจาะน้ำไข
สันหลัง ไม่ควรดูตำหนึ่เด็ก ควรให้กำลังใจว่าควร
ต่อไปผู้ป่วยคงจะทำได้ดีกว่านี้

3. เปลี่ยนชนิดของอาหารบ่อย ๆ เพื่อกระตุ้นความอยากอาหาร กระตุ้นให้ผู้ป่วยรับประทานอาหารบ่อย ๆ ครั้ง

4. ควรงดอาหารหวานจัด และอาหารพวกซอสเค็มและระหว่างมือเพราะจะทำให้ผู้ป่วยไม่หิวเมื่อถึงอาหารมื้อหนัก

5. ถ้าริมฝีปากเป็นแผล ควรรักษาริมฝีปากให้ชุ่มชื้นอยู่เสมอด้วยการทาวาสลิน การให้ยาบ้วนปากที่ผสมยาชาก่อนอาหาร จะทำให้เด็กสุขสบายขึ้นในขณะที่รับประทานอาหาร การดูแลเมื่อบุตรมีอาการท้องเสีย ยาเคมีบำบัดบางตัวทำให้เกิดอาการท้องเสียได้ มารดาควรปฏิบัติและให้การดูแลดังนี้

1. อาหารทุกชนิดต้องสะอาด สุก ห้ามเด็กป่วยรับประทานอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ

2. เมื่อมีอาการให้รับประทานอาหารอ่อน ย่อยง่ายไม่มีกาก เช่น ข้าวต้ม น้ำซุป โจ๊ก งดรับประทานอาหารบางประเภทที่ย่อยยากชั่วคราว เช่น หนม ถั่ว

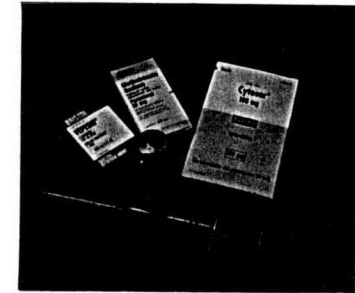
3. ทำความสะอาดบริเวณฝีเย็บทุกครั้งที่ถ่ายอุจจาระ การดูแลเมื่อบุตรเกิดอาการท้องผูก อาการท้องผูกจากยาเคมีบำบัดจะหายไปภายใน 1 สัปดาห์หลังหยุดยา ในขณะที่มีอาการท้องผูกควรปฏิบัติดังนี้

1. ให้รับประทานอาหารที่มีกากใยมาก เช่น ข้าวเหนียว ผัก ผลไม้ต่างๆ

2. หลีกเลี่ยงการสวนอุจจาระ เพราะจะระคายเคืองต่อเยื่อบุทางเดินอาหาร เพราะอาจทำให้เกิดเลือดออก และเกิดการติดเชื้อได้ง่าย

3. ควรให้ผู้ป่วยออกกำลังกายบ้างเพื่อเพิ่มการเคลื่อนไหวของลำไส้

การดูแลบุตรเมื่อเกิดอาการแทรกซ้อนจากยาเคมีบำบัด (ตอนที่ ๑)

จัดทำโดย พยาบาลแผนกกุมารเวชกรรม

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

เมื่อบุตรของท่านได้รับยาเคมีบำบัด จะเกิดอาการ
แทรกซ้อน อาการแทรกซ้อนที่เกิดได้กับเด็กบางคนแต่
ไม่เกิดขึ้นกับเด็กทุกคนที่สำคัญได้แก่ อาการคลื่นไส้อาเจียน
เมื่อบุตร เกิดอาการดังกล่าวมารดาควรให้การดูแลดังนี้

1. หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหาร 1-2 ชั่วโมง
ก่อนให้ยาเคมีบำบัดไม่ว่าชนิดกินหรือชนิดฉีด ยกเว้นยากิน
นั้นต้อง เป็นยาหลังอาหาร

2. หลีกเลี่ยงการสัมผัสกลิ่น เสียง ภาพที่จะกระตุ้น
อาการอาเจียน เช่น กลิ่นไม่สะอาด เสียง และภาพเด็ก
ป่วยคนอื่นที่กำลังอาเจียน

3. ให้รับประทานยาแก้อาเจียน หรือฉีดยาแก้อาเจียน
ก่อนมื้ออาหารหรือก่อนได้รับยาเคมีบำบัด 1-2 ชั่วโมง
และควรให้ยาต่อเนื่องไปจนกว่าอาการคลื่นไส้อาเจียน
จะหายไป

4. ให้เด็กป่วยรับประทานอาหารประเภทเหลวใส เย็น
เช่น รุ้น น้ำส้ม หรือเยลลี่ น้ามะนาว โดยการจิบทีละน้อย
แต่บ่อย ๆ ควรรับประทานอาหารทีละน้อยช้า ๆ และหลีกเลี่ยง
การดื่มในขณะรับประทานอาหารเพื่อป้องกันมิให้กระเพาะ
อาหารแน่นเกินไป

5. ควรเปลี่ยนอิริยาบถบ่อย ๆ เช่นขณะนอนก็ให้
เปลี่ยนเป็นนั่ง ยืน เดิน เป็นต้น

6. พยายามเบี่ยงเบนความสนใจของผู้ป่วยไปยังสิ่งอื่น ๆ
ที่ชอบเพื่อลดความเครียดเช่น ให้อ่านหนังสือนิทาน เล่นนิทาน
ฟังเพลง เล่นเกมส์ ดูโทรทัศน์

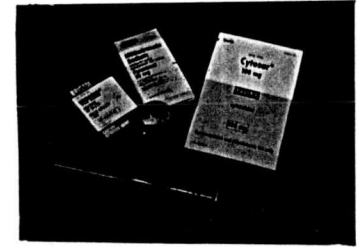
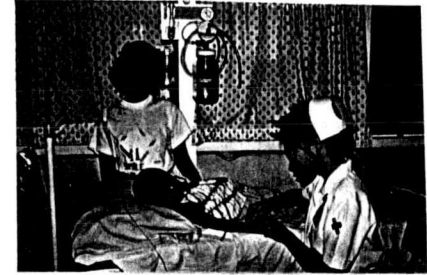
7. หลีกเลี่ยงการนอนราบใน 2 ชั่วโมงแรก หลังจาก
รับประทานอาหาร เพราะการพักอาจทำให้การย่อยอาหาร
ช้าลง ทำให้รู้สึกไม่สบายมากขึ้น และควรพยายามรับประทาน
อาหารช้า ๆ เพื่อให้อาหารลงสู่กระเพาะทีละน้อย และเคี้ยว
ให้ละเอียดจะทำให้ย่อยได้ดีขึ้น

8. ในกรณีที่มีอาการคลื่นไส้อาเจียนอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง
มารดาควรสังเกตว่าบุตรของตนอาจมีการสูญเสียแร่ธาตุจาก
ร่างกายมากเกินไป โดยสังเกตจากบุตรจะมีอาการอ่อนเพลีย
ปัสสาวะน้อย ปากแห้ง มารดาควรพบุตรมาพบแพทย์ เพื่อให้
ใช้เกลือแทนที่ การดูแลเมื่อบุตรเกิดแผลในปาก รับประทาน
อาหารไม่ได้ หรือเบื่ออาหาร มารดาควรให้ความสนใจ
และดูแล ดังนี้

1. หมั่นทำความสะอาดภายในช่องปากโดยการ
บ้วนปากด้วยน้ำเกลือบ่อย ๆ และทุกครั้งหลังอาหารให้ใช้
ผ้าหรือสำลีนุ่ม ๆ เช็ดฟันแทนการแปรงฟัน

2. หลีกเลี่ยงอาหารที่มีความเป็นกรด เช่น
น้ำมะนาวรสจัด งดอาหารที่มีมายาง เช่น ขนุน มังคุด ไม่ควร
รับประทานอาหารที่มีรสเค็มจัด เผ็ดจัด จะทำให้เกิดการ
อักเสบปวดแสบ ปวดร้อนในปาก

การดูแลบุตร เมื่อ เกิดอาการ
แทรกซ้อนจากยา เคมีบำบัด
(ตอนที่ ๒)

จัดทำโดย พยาบาลแผนกกุมารเวชกรรม

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

ภาวะผมร่วง ยาเคมีบำบัดมีผลต่อรากผม ทำให้รากผมอ่อนแอ ผมจะร่วงง่าย แต่อาการนี้จะเป็นเพียงชั่วคราวเมื่อหยุดยาแล้วผมจะขึ้นมาเหมือนเดิม และผมที่ขึ้นใหม่จะหยิกเป็นลอนสวยงาม การดูแลเพื่อบรรเทาอาการผมร่วงอาจทำได้โดยตัดผมสั้น ไม่สระผมบ่อยเกินไป เวลาหวีผมควรใช้แปรงอ่อน ๆ หวีด้วยความนิ่มนวล และหลีกเลี่ยงการถูกแสงแดดจัด เมื่อจำเป็นต้องออกนอกบ้าน ควรสวมหมวกป้องกันแสงแดด

เมื่อบุตรได้รับยาเคมีบำบัดไปแล้วประมาณ 7-10 วัน ยาจะไปกดการทำงานของไขกระดูก ฉะนั้นในระยะหลัง ำให้ยานี้เด็กจะมีภาวะเม็ดเลือดแดง เม็ดเลือดขาว เกร็ดเลือดต่ำลง จะทำให้เด็กเกิดภาวะดังต่อไปนี้ได้ง่าย กว่าปกติ มารดาควรทราบเพื่อให้การดูแลได้ถูกต้องดังนี้คือ

ภาวะซีด เนื่องจากเม็ดเลือดแดงต่ำลง มารดาควร สังเกตที่เปลือกตาของเด็กถ้าพบว่าเปลือกตาซีด เด็กอ่อน เพลียมาก ลูกเดินลำบาก เหนื่อยง่าย ปวดศีรษะ มึนงง ควรรับนำเด็กมาพบแพทย์ เพื่อให้การรักษาทันทีอาจต้องให้ เลือดแก่เด็ก ในระหว่างนี้มารดาควรให้เด็กรับประทานอาหาร ที่มีประโยชน์ เช่น เนื้อสัตว์ต่าง ๆ ไข่ นม ผัก ผลไม้ และเพิ่มการนอนพักผ่อนตอนกลางวัน วันละ 2-3 ชั่วโมง เพื่อสงวนพลังงานไว้ใช้ในกิจกรรมที่สำคัญ

ภาวะติดเชื้อง่าย เด็กป่วยเมื่อได้รับยาเคมีบำบัด ไปแล้วประมาณ 4-14 วัน จะมีเม็ดเลือดขาวต่ำลง เพราะการกดไขกระดูกจากยา และจำนวนเม็ดเลือดขาวจะ กลับสู่ปกติใน 4-6 สัปดาห์ ในระยะที่มีเม็ดเลือดขาวต่ำลงนี้ ควรเฝ้าระวังเรื่องการติดเชื้อและป้องกันการติดเชื้ออย่าง เพียงพอ มารดาผู้ดูแลควรปฏิบัติดังนี้

1. รักษาความสะอาดของร่างกาย ปาก ฟัน ผิวหนัง เล็บมือ เล็บเท้า อวัยวะสืบพันธุ์ ำให้สะอาดอยู่เสมอ
2. หลีกเลี่ยงการอยู่ในที่ชุมชนแออัด หรือที่ที่มีการระบาดของเชื้อโรค เช่น ใช้หวัด สุกาส หัด
3. หลีกเลี่ยงการฉีดวัคซีน
4. ถ้าเด็กมีอาการของการติดเชื้อ เช่น มีไข้สูง มากกว่า 38 c เกินกว่า 24 ชั่วโมง มีไอ เจ็บคอ ท้องเดิน ท้องเสีย บัสสาวะไม่ออก ำให้รับนำเด็กมาโรงพยาบาลทันที
5. สังเกตดูผิวหนังเด็กว่าอยู่ในสภาพปกติหรือไม่ ถ้าพบความผิดปกติที่ใด เช่น มีรอยไหม้ ปวด บวม แดง หรือเป็นวงขาว ำให้นำมาพบแพทย์

ภาวะเลือดออกง่าย เนื่องจากเด็กมีจำนวน เกร็ดเลือดต่ำลงจากการได้รับยา มารดาเด็กควราให้การดูแลดังนี้

1. สังเกตอาการเลือดออกตามอวัยวะต่าง ๆ เช่น มีเลือดออกตามไรฟัน มีจุดเลือดตามผิวหนัง มีเลือดออก ในบัสสาวะ หรือมีอุจจาระ อาเจียน เป็นเลือด เมื่อมีอาการ ดังกล่าวต้องนำบุตรมาพบแพทย์ทันที

2. หลีกเลี่ยงการเกิดกระทบกระแทกทำให้เกิด บาดแผล เช่น การทำความสะอาดปาก ฟันควราใช้แปรงขนนิ่ม แปรงด้วยความนิ่มนวลเบามือ เพราะในช่องปากเสี่ยงต่อการ เกิดบาดแผล มีเลือดออกได้ง่าย งดอาหารแข็ง ๆ เพราะจะ ทำให้มีเลือดออกในปากได้ง่าย
3. ห้ามสวนอุจจาระแก่เด็กที่อยู่ในภาวะมีเลือด ออกง่าย
4. งดการเล่น หรือการออกกำลังกายที่มีการ กระทบกระแทกต่อเด็ก เช่น การเตะฟุตบอล รักบี้ ควรหันมา เล่นกีฬาในร่มแทน
5. งดการดำน้ำ หรือโดยสารเครื่องบินในระดับสูง

โรคมะเร็งในเด็ก เป็นโรคที่สามารถรักษาให้
หายขาดได้แต่ต้องอาศัยเวลา และความอดทนในการดำเนิน
การรักษาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานเป็นปี บุคคลที่มีความสำคัญ
ที่สุด ในการหายหรือทุเลาจากโรค คือมารดาของเด็กป่วยเอง
มารดาเป็นบุคคลที่สามารถให้การดูแล จัดการให้แผนการรักษา
สำเร็จลงถึง 80 % ฉะนั้นการมาติดตามการรักษาอย่างต่อเนื่อง
จึงมีความจำเป็นมาก

จะมีปัญหาเกิดขึ้นมากมายระหว่างการรักษา
ไม่ว่า เรื่องค่าใช้จ่าย เรื่องยา ค่าเดินทาง หรือการเกิดอาการ
แทรกซ้อนจากยา ถ้ามารดามีปัญหาที่สุควิสัย หรือมีปัญหาคัด ๆ
ที่ไม่สามารถนำบุตรมารับการรักษาต่อได้ควรปรึกษาแพทย์พยาบาล
เพื่อหาหนทางช่วยเหลือต่อไป และควรตระหนักไว้เสมอว่า
การรักษาบุตรที่ป่วยเป็นโรคมะเร็งจะสำเร็จลงได้ขึ้นอยู่กับ
ความร่วมมือของ แพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์
และบุคคลที่สำคัญที่สุดก็คือมารดาของเด็กป่วยนั่นเอง

การดูแลบุตรโรคมะเร็ง เมื่อได้รับรังสีรักษาและ การสังเกตอาการผิดปกติ

จัดทำโดย พยาบาลแผนกกุมารเวชกรรม

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

ในเด็กป่วยโรคมะเร็ง มักมีการฉายรังสีควบคู่
ไปกับการให้ยาเคมีบำบัดเพื่อป้องกันการลุกลามของ
มะเร็งเข้าสู่ระบบประสาทส่วนกลาง การฉายแสงมัก
ทำบริเวณศีรษะ หรือบริเวณที่เป็นตำแหน่งเนื้องอก
มารดาควรมีความรู้ในการดูแลเด็กป่วยที่ได้รับรังสี ดังนี้

1. นำเด็กป่วยมารับการฉายรังสี ตามวัน
เวลาที่กำหนดทุกครั้ง

2. ดูแลผิวหนังขณะได้รับการฉายรังสีดังนี้

2.1 หลีกเลี่ยงการกระทบกระเทือน
เสียดสี โดยไม่แกะเกา ขัดถูบริเวณที่ได้รับการฉายรังสี
ควรตัดเล็บให้สั้น

2.2 ไม่ทาแป้งฝุ่น น้ำหอม หรือครีมใด ๆ
บริเวณที่ฉายรังสี

2.3 หลีกเลี่ยงการได้รับแสงแดดโดยตรง
หรือใช้กระเป๋าน้ำร้อนวางบริเวณที่ได้รับรังสี

2.4 ดูแลผิวหนังบริเวณที่ฉายรังสีให้แห้ง
อยู่เสมอถ้าจำเป็นต้องถูกน้ำ ห้ามขัดถู หรือใช้สบู่โดยเด็ดขาด

2.5 สังเกตผิวหนังบริเวณที่ฉายรังสี
ถ้ามีอาการแสบร้อน บวมแดง เป็นแผล ควรแจ้งแก่เจ้าหน้าที่
ทราบทันที

ในระยะเวลาที่เด็กป่วยพักการรักษาอยู่บ้าน มารดาควร
สังเกตอาการผิดปกติต่าง ๆ ดังนี้

1. อาการไข้ของบุตร เด็กที่ได้รับยาเคมีบำบัด
อาจเกิดมีไข้ หนาวสั่นได้ แต่จะเกิดเมื่อเริ่มได้รับยาเคมี
บำบัดทันทีถึงภายใน 6 ชั่วโมง และจะหายไปทันทีหลัง
24 ชั่วโมง ถ้าไข้ยังไม่ลงภายใน 48 ชั่วโมง และมีไข้
สูงมากกว่า 38.5 C มารดาต้องสงสัยทันทีว่าบุตรของตน
อาจมีการติดเชื้อเกิดขึ้นในร่างกาย ในกรณีนี้จะต้องนำ
บุตรมาพบแพทย์ทันที

2. อาการท้องเดิน ท้องเสีย ในกรณีเด็กป่วยอยู่
ระหว่างการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด และมีอาการท้องเสีย
มาก รับประทานอาหารและน้ำไม่ได้ มารดาควรนำผู้ป่วย
มาพบแพทย์ให้ได้ เพราะการสูญเสียน้ำและเกลือแร่
จะทำให้เด็กป่วยช็อค และเป็นอันตรายถึงชีวิตได้

3. อาการผิดปกติอื่น ๆ ที่สมควรนำบุตรมาพบแพทย์
โดยเร็วก่อนถึงวันนัดคือ

3.1 บุตรมีอาการปวดศีรษะมาก คอแข็ง
อาเจียนพุ่ง ซึมลง อาจมีอาการเกร็ง กระตุก การเห็นภาพ
ที่ผิดปกติ ตาพร่ามัว มองเห็นภาพซ้อน

3.2 บุตรมีอาการชีดมาก ย่อนเพลีย ลูกเดิน
ไม่สะดวก ตาเหลือง เบื่ออกตาชีด

3.3 บุตรมีอาการปวดท้องมาก หรือมีถ่ายเป็นสีดำ

3.4 บุตรมีปัสสาวะเป็นเลือด หรือสีน้ำตาล เนื้อ
แสบ ขัด หรือปัสสาวะบ่อย

3.5 บุตรมีก้อนเนื้องอก หรือมีบวมมากขึ้นผิดปกติ

3.6 บุตรมีหนองฝี หรือมีผื่นขึ้นตามตัว

แผนการเรียนรู้แบบกลุ่ม 6 ครั้ง

รายละเอียดของการจัดกลุ่มของมารดาที่มีบุตรเป็นโรคมะเร็ง โดยบุตรที่ได้รับการรักษาตามโปรแกรมมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี การจัดกลุ่มมารดาขึ้นนี้มี

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป เพื่อให้มารดาของเด็กป่วย มีการพบปะพูดคุย ปรับทุกข์ ระบายความรู้สึกซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ การดูแลบุตรที่ป่วยของตนกับมารดาผู้ป่วยคนอื่น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อมารดาด้วยกันในปัญหาบางอย่างที่คล้ายคลึงกัน

2. วัตถุประสงค์เฉพาะคือ ต้องการให้มารดาเกิดการเรียนรู้ ได้รับความรู้ ในเรื่องของมะเร็ง และการดูแลบุตรที่ป่วย ตามขั้นตอนของการรักษาได้อย่างถูกต้อง ซึ่งในการดำเนินการมีพยาบาลเป็นผู้นำกลุ่ม เป็นผู้ประสานงาน อำนวยความสะดวก สร้างบรรยากาศภายในกลุ่มและเป็นผู้ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ในเรื่องของการดูแลเด็กป่วยในระยะต่างๆของการรักษา ลักษณะกิจกรรมในการจัดกลุ่มแต่ละครั้งมีรายละเอียดดังนี้

ครั้งที่ 1 กิจกรรม แนะนำให้รู้จัก สร้างความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน

อภิปรายประเด็น"มะเร็งในเด็กและการรักษา" โดยสนทนา ปรึกษาในเรื่องชนิดของมะเร็งในเด็ก ความหมาย สาเหตุ และการรักษาด้วยยาเคมีบำบัดที่เป็นที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน

ครั้งที่ 2 อภิปราย ประเด็น"การดูแลบุตรเมื่ออยู่ระหว่างได้รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด"ปรึกษากันในเรื่องประสบการณ์ของมารดาในการปฏิบัติตนของมารดาเอง และประสบการณ์ของมารดาเมื่อปฏิบัติกับบุตรที่เจ็บป่วย เมื่อบุตรอยู่ระหว่างได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด

ครั้งที่ 3 อภิปรายประเด็น"การดูแลบุตรเมื่อเกิดอาการแทรกซ้อนของยาเคมีบำบัด"(ตอนที่ 1) สนทนาปรึกษากันในเรื่อง ประสบการณ์และการแก้ไขปัญหาของมารดา เมื่อบุตรของตนได้รับยาเคมีบำบัดแล้วเกิดอาการแทรกซ้อนต่างๆ ซึ่งในครั้งนี้จะอภิปรายเฉพาะอาการแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นเร็ว คือเกิดทันทีหลังให้ยา และมีอาการต่อไปจนกระทั่งหมดระยะของการให้ยา

ครั้งที่ 4 อภิปรายประเด็น"การดูแลบุตรเมื่อเกิดอาการแทรกซ้อนของยาเคมีบำบัด"(ตอนที่ 2) สนทนาปรึกษากันในเรื่อง ประสบการณ์การแก้ไขปัญหาของมารดา เมื่อบุตรของตนได้รับยาเคมีบำบัดไปแล้วระยะ 1-2 อาทิตย์ ซึ่งอาจจะเกิดอาการแทรกซ้อนอื่นๆขึ้น เช่น ชีด มารดาต้องทราบวิธีปฏิบัติต่อบุตรในระยะนี้

ครั้งที่ 5 อภิปรายประเด็น"ปัญหาและการดูแลเมื่อบุตรได้รับรังสี ตลอดจนวิธีการสังเกตอาการผิดปกติต่างๆที่อาจเกิดขึ้นกับบุตร เมื่อบุตรกลับไปพักผ่อนที่บ้าน

ครั้งที่ 6 อภิปรายประเด็น"ปัญหาอื่นๆที่นอกเหนือจากปัญหาของบุตรที่ป่วย"สนทนาในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยของบุตร เช่น ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างสามี ภรรยา ความสัมพันธ์ระหว่างมารดากับบุตรคนอื่นๆ หรือปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งในครั้งนี้อาจหยิบยกปัญหาของสมาชิกท่านใดท่านหนึ่งหรือหลายท่านมาเป็นประเด็นในการอภิปราย โดยใช้ประสบการณ์ของสมาชิกคนอื่นๆ มาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาของสมาชิกเจ้าของปัญหา

3. ลักษณะกลุ่ม มีพยาบาลเป็นผู้นำ กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น รวมทั้งเพิ่มเติมข้อมูลในเนื้อหาของการสนทนาแต่ละครั้งให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ กลุ่มมีขนาด 7-8 คน เวลาที่ใช้ 1-1.30 ชั่วโมง และมารดาที่เข้าร่วมกลุ่มมีความสมัครใจ ที่จะเข้าร่วมกลุ่ม
4. การประเมินผล การเข้าร่วมกลุ่มแต่ละครั้งสังเกตจากท่าทีความสนใจ ปฏิบัติการการโต้ตอบ การตั้งคำถามหรือตอบคำถาม ลักษณะท่าทางของมารดาแต่ละคน

เรื่อง มะเร็งในเด็กและการรักษา

วัตถุประสงค์	กิจกรรมผู้นำกลุ่ม	กิจกรรมสมาชิกกลุ่ม	สาระ/อุปกรณ์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1. สมาชิกในกลุ่มมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันตลอดจนรับทราบถึงวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกลุ่ม โครงสร้างของกลุ่ม ระยะเวลาที่ใช้ในการเข้าร่วมกลุ่ม กติกาภายในกลุ่ม	1. เดินไปหาสมาชิกกลุ่ม ณ สถานที่และเวลาที่นัดหมายไว้ จัดให้สมาชิกนั่งเก้าอี้ซึ่งจัดเตรียมไว้เป็นรูปวงกลม หันหน้าเข้าหากัน อยู่ห่างกันประมาณ 1 ฟุต 2. แนะนำตนเองอีกครั้งหลังจากแนะนำระหว่างสร้างสัมพันธภาพส่วนบุคคลแล้ว 3. ผู้นำกลุ่มชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดกลุ่ม โครงสร้าง ลักษณะของกลุ่ม จำนวนครั้งของการจัดกลุ่ม ระยะเวลาที่ใช้ในการเข้าร่วมกลุ่มแต่ละครั้ง กติกา และเนื้อหาสาระที่จะได้รับการอภิปราย ร่วมกันในการเข้าร่วมกลุ่ม	1. สมาชิกแต่ละคนแนะนำชื่อ สกุลของตนและชื่อของบุตรโรครที่ป่วย ห้อยยุง ตึก ที่รักษาอยู่ ให้สมาชิกในกลุ่มได้รู้จัก 2. สมาชิกรับฟังและซักถามเมื่อไม่เข้าใจ 3. สมาชิกกลุ่มแต่ละคนเล่าถึงประสบการณ์ครั้งแรกที่พบว่าบุตรป่วยและประสบการณ์ที่ทราบว่าบุตรป่วยด้วยโรค มะเร็งทั้งหมดจนวิธีปรับสภาพจิตใจของตนเอง ในการต่อสู้กับโรคและการปรับ	1. เก้าอี้ 6-7 ตัว วางเป็นรูปวงกลม 2. ห้องที่จัดกลุ่มแยกเป็นส่วนตัว บรรยากาศเงียบ ไม่มีเสียงรบกวน 3. วัตถุประสงค์ของการจัดกลุ่ม 3.1 เพื่อให้สมาชิกรู้จักคุ้นเคยกัน พบปะพูดคุยระบายความรู้สึกให้กำลังใจ ให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์แก่เพื่อนสมาชิก แลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันแก้ปัญหาต่างๆอันเกี่ยวเนื่องจากการที่มีบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง 3.2 เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ในเรื่อง	1. สมาชิกในกลุ่มทุกคน รู้จักกัน มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีความเห็นอกเห็นใจกัน 2. สมาชิกกลุ่มเล็งเห็นประโยชน์ของการเข้าร่วมกลุ่ม 3. สมาชิกในกลุ่มมีความรู้สึกว่าเป็นคนที่มีคุณค่าของตนเองมีได้ถูกทอดทิ้งให้โดดเดี่ยวมีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน และมองเห็นช่องทางในการแก้ปัญหาของตนเอง

วัตถุประสงค์ กิจกรรมผู้นำกลุ่ม กิจกรรมสมาชิกกลุ่ม สาระ/อุปกรณ์ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

4. ผู้นำกลุ่มเป็นผู้สรุป เนื้อหาที่สมาชิก อภิปราย ตลอดจน เป็นผู้ประสานสัมพันธ์ภายในกลุ่ม	กิจกรรมและกิจวัตรประจำวัน ให้สอดคล้องกับ โปรแกรมการรักษาของบุตร	โรคและการดูแลบุตรของตนอย่างถูกต้อง 4. โครงสร้างของกลุ่มประกอบด้วย ค่ายมารดาเด็กป่วยโรคมะเร็ง 5. ลักษณะของกลุ่ม คือผู้นำกลุ่มกำหนดประเด็นในการอภิปรายแต่ละครั้ง 6. กติกาคือสมาชิกควรทำภารกิจให้เรียบร้อยก่อนเข้ากลุ่ม ยกมือถ้าต้องการพูด เมื่อคนหนึ่งพูดคนอื่น ๆ ต้องเป็นผู้ฟัง 7. จัดให้มีการเข้ากลุ่มทั้งหมด 6 ครั้ง แต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 1 ชม. จัดให้มีการเข้าร่วมกลุ่มทุก จันทร์ พุธ ศุกร์ เวลา 17.00-18.00น.

วัตถุประสงค์ กิจกรรมผู้นำกลุ่ม กิจกรรมสมาชิกกลุ่ม สาร/อุปกรณ์ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

<p>2. สมาชิกกลุ่ม มีความรู้ความเข้าใจอันถูกต้องในเรื่องของมะเร็งในเด็ก สาเหตุ ชนิด และการรักษามะเร็งในเด็ก</p>	<p>4. ผู้กลุ่มสอดแทรก เนื้อหาเกี่ยวกับโรค มะเร็งในเด็ก สาเหตุ อากา ร และการรักษาแบบ ต่างๆที่นิยมกระทำ ในปัจจุบันโดยจะ เน้น ถึงการรักษาด้วยยา เคมีบำบัด ซึ่งจำเป็น มากในการรักษาโรค มะเร็งในเด็ก</p>	<p>4. รับฟังและซักถาม ตลอดจนอภิปรายกัน ในข้อสงสัยต่างๆ</p> <p>5. ให้สมาชิกได้ดู ตัวอย่างยาเคมีบำบัดประเภทต่างๆ และสอบถามรายละเอียดต่างๆ เช่น การออกฤทธิ์ ราคา ฯลฯ</p>	<p>4. 1 แผ่นพับที่มี รายละเอียด ของการอภิปราย</p> <p>4. 2 ตัวอย่างยา เคมีบำบัดชนิด ต่างๆทั้งชนิด รับประทาน ฉีด เข้าเส้นเลือด ฉีดเข้าไขสันหลัง</p>	<p>3. สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจใน เรื่องโรคมะเร็ง ในเด็กและการ รักษาประเภท ต่างๆ</p>
<p>3. เปิดโอกาส ให้สมาชิกซักถามปัญหาหรือ ข้อมูลอื่นๆตาม เนื้อหาที่อภิปราย กันและนัดหมาย การเข้าร่วม กลุ่มในครั้งต่อไป</p>	<p>ผู้นำกลุ่มกระตุ้นให้ สมาชิกซักถามปัญหา เพิ่มเติมในเรื่องของ โรคและยาที่ใช้ใน การรักษา รวมทั้ง นัดหมายการเข้า ร่วมกลุ่มครั้งต่อไป</p>	<p>สมาชิกสอบถาม ถึงปัญหาเกี่ยวกับ โรคและการรักษา เพิ่มเติม</p>	<p>สมาชิกมีความ เข้าใจในเรื่อง โรคและการรักษาถูกต้องแจ่ม ชัดยิ่งขึ้น</p>	<p>สมาชิกมีความ เข้าใจในเรื่อง โรคและการรักษาถูกต้องแจ่ม ชัดยิ่งขึ้น</p>

การดูแลบุตรเมื่ออยู่ระหว่างรับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด

วัตถุประสงค์	กิจกรรมผู้นำกลุ่ม	กิจกรรมสมาชิกกลุ่ม	สาระ/อุปกรณ์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปฏิบัติตนเมื่อมีบุตรอยู่ระหว่างรับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด	1. ทบทวนวัตถุประสงค์ของการจัดกลุ่มและกติกาการเข้าร่วมกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง 2. ผู้นำกลุ่มใช้คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของตัวมารดาเองเมื่อบุตรอยู่ระหว่างได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด เช่น ในที่นี้บุตรของใครกำลังได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัดบ้าง เมื่อมีผู้ตอบว่ามี (อาจตอบว่ามีทุกคน) ผู้นำกลุ่มจะตั้งคำถามต่อไปว่าคุณแม่เองมีวิธีดูแลบุตรตน	1. สมาชิกบอกวัตถุประสงค์และกติกาการเข้าร่วมกลุ่มคนละ 1 ข้อ 2. สมาชิกกลุ่มเปิดการอภิปรายถึงการปฏิบัติตนของตนเองเมื่อบุตรอยู่ระหว่างได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด เช่น อาจจะบอกว่าต้องการดูแลสุขภาพสะอาดของร่างกายเป็นพิเศษ ถ้าเป็นหวัดจะไม่ใกล้ชิดบุตรมากเพราะบุตรมีภูมิต้านทานต่ำ ฯลฯ	1. แก้อ้อเรียงเป็นรูปวงกลม 6-7 ตัว 2. เอกสารเป็นบทความที่กล่าวถึงงานวิจัยที่มีต่อผู้สัมผัสยาเคมีบำบัดในระยหายาว	1. สมาชิกตระหนักถึงวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกลุ่มได้ดียิ่งขึ้น 2. สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันอันตรายจากการสัมผัสจากยาเคมีบำบัดที่อาจเข้าสู่ร่างกายโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือขาดความระมัดระวัง

เองอย่างไรเมื่อ
บุตรอยู่ในระหว่าง
การให้ยาเคมี
บำบัดเป็นต้น
3. ผู้นำกลุ่มสรุป
สิ่งที่มารดาอภิ
ปรายและอธิบาย
เพิ่มเติมถึงการ
ปฏิบัติของมารดา
เมื่อบุตรอยู่ระหว่าง
ได้รับการรักษาด้วย
ยาเคมีบำบัด บอก
ถึงการหลีกเลี่ยง
การสัมผัสโดยตรง
ในระยะยาวเนื่อง
จากมีผลต่อมารดา
เองซึ่งในเรื่องนี้
เป็นเรื่องของการ
ป้องกันตนเองไว้
ก่อนเพราะมีผลของ
การวิจัยแสดงถึง
โทษของการสัมผัส
ยาเคมีบำบัดใน
ระยะยาว

3. การปฏิบัติตน
ของมารดาเมื่อ
บุตรอยู่ระหว่าง
ได้รับการรักษา
ด้วยยาเคมีบำบัด
คือ
1. ระมัดระวังใน
เรื่องการให้ยาเกิน
แก่บุตรไม่ใช่มี
สัมผัสเม็ดยาทุก
ครั้งที่ให้บุตรรับ
ประทานยา สาธิต
ถึงวิธีการให้ยา
โดยใช้ถ้วยยากรอก
ยาเข้าปากบุตรโดย
ตรงหรือใช้ถ่มมือ
2. ระมัดระวังในการ
เช็ดปัสสาวะ อูจาระ
ของบุตรที่กำลังได้รับ
ยาเคมีบำบัดโดยใช้ถ่ม
มือในการทำความ
สะอาดเฉพาะในวันที่
บุตรได้รับยาเคมีบำบัด

วัตถุประสงค์ กิจกรรมผู้นำกลุ่ม กิจกรรมสมาชิกกลุ่ม สาระ/อุปกรณ์ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ประเภทต่างๆ

<p>2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปฏิบัติต่อเด็กป่วยเมื่ออยู่ระหว่างได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด</p>	<p>ผู้นำกลุ่มกล่าวเปิดการอภิปรายในเรื่องของการปฏิบัติต่อเด็กป่วยเมื่ออยู่ระหว่างได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัดโดยให้คำถามปลายเปิดกระตุ้นให้สมาชิกที่มีประสบการณ์มากที่สุดได้เล่าประสบการณ์ของตนเองวิธีการดูแลบุตรเมื่อบุตรได้รับยาเคมีบำบัดกระตุ้นให้สมาชิกท่านอื่นๆเสนอความคิดเห็นในเรื่องนี้โดยกล่าวถึงรายละเอียดในด้านต่างๆตั้งแต่-ความสะอาดของร่างกายทั่วไป-อาหาร-น้ำ-สิ่งแวดล้อม</p>	<p>สมาชิกทุกคนร่วมกันเล่าถึงประสบการณ์ในการดูแลบุตรของตนเมื่ออยู่ระหว่างได้รับยาเคมีบำบัดโดยแจกแจงในรายละเอียดเริ่มตั้งแต่อาหารที่ให้เด็กป่วยรับประทาน น้ำ ฯลฯ</p>	<p>แผ่นพับแสดงรายละเอียดการปฏิบัติต่อเด็กป่วยในด้านต่างๆ</p>	<p>มารดาที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปฏิบัติต่อเด็กป่วยในรายละเอียดเกี่ยวกับอาหารน้ำ สิ่งแวดล้อมต่างๆ รวมทั้งการดูแลทางด้านจิตใจและพัฒนาการของเด็กป่วย</p>
--	--	--	--	--

วัตถุประสงค์ กิจกรรมผู้นำกลุ่ม กิจกรรมสมาชิกกลุ่ม สาร/อุปกรณ์ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

โดยทั่วไป

-การดูแลด้าน

อารมณ์ วุฒิภาวะ

และพัฒนาการ

ของเด็ก

-ข้อปฏิบัติโดยทั่ว

ไปที่ควรทราบ

3. เปิดโอกาส	ผู้นำกลุ่มกระตุ้น	สมาชิกสอบถามราย	มารตามีความเข้าใจ
ให้สมาชิกซัก	ให้สมาชิกซักถาม	ละเอียดเกี่ยวกับการ	อันถูกต้องเกี่ยวกับ
ถามปัญหาหรือ	เพิ่มเติมในเรื่อง	ปฏิบัติตนหรือการ	การปฏิบัติต่อบุตรใน
ข้อมูลอื่นๆตาม	การปฏิบัติตนของ	ปฏิบัติต่อบุตรที่ป่วย	ด้านต่างๆ
เนื้อหาที่	มารดาและการ	เพิ่มเติม	
อภิปรายกัน	ปฏิบัติต่อบุตรเพิ่ม		
และนัดหมาย	เต็มรวมทั้งนัด		
การเข้าร่วม	หมายการเข้าร่วม		
กลุ่มครั้งต่อไป	กลุ่มครั้งต่อไป		

ครั้งที่ 3

การดูแลบุตรเมื่อเกิดอาการแทรกซ้อนจากยาเคมีบำบัด(ตอนที่1)

วัตถุประสงค์	กิจกรรมผู้นำกลุ่ม	กิจกรรมสมาชิกกลุ่ม	สาระ/อุปกรณ์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจถึงวิธีการดูแลเด็กป่วยเมื่อเกิดอาการแทรกซ้อนจากยาเคมีบำบัดที่เกิดขึ้นในระยะเฉียบพลัน เช่น คลื่นไส้ อาเจียน เมื่อเกิดแผลในปาก ท้องผูก และท้องเสีย	ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่มและทบทวนวัตถุประสงค์ของการจัดกลุ่มและกติกาการเข้าร่วมกลุ่มอีกครั้ง หลังจากนั้นผู้นำกลุ่มเริ่มตั้งคำถามแก่สมาชิกกลุ่มถึงอาการของบุตรที่เกิดขึ้นขณะให้ยาหรือหลังให้ยาเคมีบำบัดทันที	สมาชิกกลุ่มแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในเรื่องอาการของบุตรที่เกิดขึ้นขณะให้ยาหรือหลังให้ยาเคมีบำบัดทันที	อาการแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นขณะให้ยาเคมีบำบัดในทันที เช่น -อาการคลื่นไส้ อาเจียน -อาการท้องผูก -อาการท้องเสีย -อาการไข้ -อาการเกิดแผลในปาก แผ่นพับแสดงรายละเอียดของอาการและการดูแลอาการแต่ละอย่าง	สมาชิกมีความเข้าใจอันถูกต้องในการดูแลเด็กป่วยที่มีอาการแทรกซ้อนจากยาเคมีบำบัดในระยะเฉียบพลัน
	สมาชิกกลุ่มแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ตนเองได้พบกับบุตรของตนให้สมาชิกผู้อื่นรับทราบ	สมาชิกกลุ่มแต่ละคนเล่าถึงประสบการณ์ที่ตนเองได้พบกับบุตรของตนให้สมาชิกผู้อื่นรับทราบ		
	-ผู้นำกลุ่มสรุปสาระสำคัญในเรื่องอาการแทรกซ้อนจากยาเคมีบำบัด	สมาชิกกลุ่มแต่ละคนอภิปรายถึงการดูแลบุตรของตนเมื่อมี		

วัตถุประสงค์ กิจกรรมผู้นำกลุ่ม กิจกรรมสมาชิกกลุ่ม สาระ/อุปกรณ์ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกิดขึ้นระยะหลัง อาการแทรก
 ให้อาหารทันทีหลังจาก ซ้อนดังกล่าว
 นั้นผู้นำกลุ่มเริ่ม เริ่มตั้งแต่อาการ
 สร้างคำถามใน คลื่นไส้ อาเจียน
 เรื่องของการดู อาการไข้ ท้องผูก
 แลเมื่อมีอาการ ท้องเสีย และเกิด
 แทรกซ้อนแต่ละ ผลในปาก
 อย่างโดยละเอียด
 โดยให้สมาชิกที่มี
 ประสบการณ์
 อภิปรายในสิ่งที่
 กระทำให้แก่บุตร
 เมื่อเกิดอาการ
 ดังกล่าวผู้นำกลุ่ม
 สอดแทรกเนื้อหา
 วิชาในแต่ละราย
 ละเอียด ผู้นำกลุ่ม สมาชิกกลุ่มสอบ
 เปิดโอกาสให้ ถามและอภิปราย
 สมาชิกซักถามราย ปัญหาต่างๆเกี่ยว
 ละเอียดปลีกย่อย กับอาการแทรก
 อื่นๆรวมทั้งนัดหมาย ซ้อนจากยาเคมี
 เวลาในการทำกลุ่ม บำบัดเพิ่มเติม
 ครั้งต่อไป

การดูแลบุตรเมื่อเกิดอาการแทรกซ้อนจากยาเคมีบำบัด (ตอนที่ 2)

วัตถุประสงค์ กิจกรรมผู้นำกลุ่ม กิจกรรมสมาชิกกลุ่ม สารระ/อุปกรณ์ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความรู้เกี่ยวกับอาการแทรกซ้อนจากยาเคมีบำบัดที่อาจเกิดขึ้นในระยะยาว	ผู้นำกลุ่มทบทวนวัตถุประสงค์ของการจัดกลุ่มและกติกาการเข้ากลุ่มนำสู่ประเด็นที่จะอภิปรายในเรื่องอาการแทรกซ้อนจากยาเคมีบำบัด	สมาชิกตอบกติกาการเข้าร่วมกลุ่ม อภิปรายอย่างน้อย 1 ข้อ สมาชิกแต่ละคนกล่าวถึงประสบการณ์ในด้านต่างๆที่เกิดขึ้น	อาการแทรกซ้อนที่เกิดจากยาเคมีบำบัดที่เกิดขึ้นหลังจากได้รับยา 1-2 อาทิตย์ มีตั้งแต่อาการชืดจากการมีเม็ดเลือดแดงลดต่ำลง	มารดาที่มีความเข้าใจถึงอาการและสาเหตุของการที่บุตรชืด มีเลือดออกง่าย
	ผู้นำกลุ่มทบทวนวัตถุประสงค์ของการจัดกลุ่มและกติกาการเข้ากลุ่มนำสู่ประเด็นที่จะอภิปรายในเรื่องอาการแทรกซ้อนจากยาเคมีบำบัดที่อาจเกิดขึ้นในระยะยาว	สมาชิกแต่ละคนให้เหตุผลในการเกิดอาการต่างๆดังที่กล่าวมา	อาการแทรกซ้อนจากยาเคมีบำบัดอื่นๆที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากที่อภิปรายกันเมื่อตอนเข้าร่วมกลุ่มครั้งก่อนบ้าง กระตุ้นให้สมาชิกอภิปรายอาการที่พบเห็นในบุตรของตนและนำเข้าสู่เรื่องโดยอธิบายนำถึงอาการแทรก	อาการเลือดออกง่ายจากการมีเกร็ดเลือดลดต่ำลง -อาการผมร่วงจากยาเคมีบำบัดไปทำลายประสาทปลาย

ข้อที่¹เกิดจากยา
เคมีบำบัดในระยะ
ยาวกระตุ้นให้สมา
ชิกกล่าวถึงสาเหตุ
ของอาการดังกล่าว
ผู้นำกลุ่มสรุปอาการ
ที่เกิดขึ้นหลังจากได้
รับยาเคมีบำบัด1-2
อาทิตย์ จากการที่
สมาชิกกล่าวถึงทั้ง
หมด

-ผู้นำกลุ่มอภิปราย
เพิ่มเติมในเรื่องของ
สาเหตุของการเกิด
อาการแต่ละอย่าง
อย่างละเอียด รวม
ทั้งเปิดโอกาสให้
สมาชิกสอบถามราย
ละเอียดเพิ่มเติม

2. เพื่อให้ ผู้นำกลุ่มให้ความรู้
สมาชิกกลุ่ม ในเรื่องของไข
สามารถ กลไกการต่อสู้ของ
ตรวจวินิจฉัย ร่างกายเมื่อมีเชื้อ
อาการแทรก โรคเข้าสู่ร่างกาย
ข้อจากยา หน้าที่สำคัญของเม็ด
เคมีบำบัด เลือดขาว สาริต

วัตถุประสงค์	กิจกรรมผู้นำกลุ่ม	กิจกรรมสมาชิกกลุ่ม	สาระ/อุปกรณ์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
คือภาวะไข้ จากการติดเชื้อ อาการซีด จากเม็ดเลือด แดงลดจำนวน ลงและอาการ มีเลือดออก จากมีเกร็ด เลือดต่ำได้	การวัดปรอททาง ปากและทางรัก แร้เพื่อตรวจวัด ไข้ ให้ความรู้ และสาธิตประ ทอบผล Lab เพื่อวินิจฉัยว่า ผู้ป่วยซีดหรือไม่ รวมทั้งอาการที่ แสดงให้เห็นว่า ผู้ป่วยซีด ให้ ความรู้และสาธิต ประทอบผล Lab เพื่อวินิจฉัยว่า ผู้ป่วยมีเกร็ดเลือด ต่ำหรือไม่รวมทั้ง อาการที่แสดงว่า ผู้ป่วยมีเม็ดเลือด ต่ำ	สมาชิกกลุ่มตั้งใจรับ ฟังเนื้อหาสาระและ ฝึกปฏิบัติจริงในเรื่อง ของการใช้ปรอทเพื่อ ตรวจสอบอุณหภูมิของ ร่างกาย สมาชิกกลุ่มฝึกแปลผล Lab ที่แสดงถึงอาการ ที่เนื่อง 3 อย่างคือ ภาวะซีด ภาวะเกร็ด เลือดต่ำและภาวะมี เม็ดเลือดขาวต่ำ	-ปรอทเท่าจำนวน สมาชิกกลุ่ม -สำลิจับน้ำยาเพื่อ เช็ดปรอท -ผลLabแสดงให้ เห็นค่า Hct ที่ต่ำ หรือปกติ -ผลLabแสดงให้ เห็นค่าWhite blood cell ที่ต่ำ, สูงและ ปกติ	มารดาสามารถ วินิจฉัยได้ด้วย ตนเองว่าบุตร ของตนซีดหรือมี ไข้จากการติดเชื้อ หรือมีเกร็ด เลือดต่ำหรือไม่ ได้ด้วยตนเอง โดยพิจารณาจาก ผลLabและอาการ ของบุตรของตน ประกอบกัน
3. เพื่อให้ สมาชิกกลุ่ม สามารถ ปฏิบัติและ ให้การดูแล เด็กป่วย อย่างถูกต้อง	ผู้นำกลุ่มให้ความรู้ เกี่ยวกับการดูแล บุตรเมื่ออยู่ในภาวะ เม็ดเลือดขาวต่ำ และมีการติดเชื้อ ขึ้น ภาวะซีด ภาวะ เกร็ดเลือดต่ำ	สมาชิกตั้งใจฟังเนื้อหา สาระดังกล่าวรวมถึง ซักถามข้อสงสัย รวมทั้งอภิปรายถึง ประสบการณ์ที่ตนได้ ประสบกับบุตรของตน		มารดามีความรู้ ความสามารถ ให้การดูแลเด็ก ป่วยได้อย่างถูก ต้องเมื่อบุตรเกิด ภาวะดังกล่าว

วัตถุประสงค์ กิจกรรมผู้นำกลุ่ม กิจกรรมสมาชิกกลุ่ม สาร/อุปกรณ์ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อมีภาวะไข

ภาวะมีเม็ค

เลือดขาวต่ำ

ภาวะซีดและ

ภาวะเกร็ด

เลือดต่ำ

ปัญหาและการปฏิบัติเมื่อบุตรได้รับรังสีและอาการผิดปกติต่างๆที่ควรทราบและต้องนำมา
โรงพยาบาลทันที

วัตถุประสงค์ กิจกรรมผู้นำกลุ่ม กิจกรรมสมาชิกกลุ่ม สาร/อุปกรณ์ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ สมาชิกกลุ่ม มีความรู้ใน การดูแลเมื่อ บุตรได้รับ รังสีรักษา	ผู้นำกลุ่มนำเข้าสู่ เรื่องที่จะอภิปราย โดยการตั้งคำถาม ปลายเปิดเกี่ยวกับ การใช้รังสีในการ รักษามะเร็งประ เภทต่างๆ เช่น มารดาท่านใดมี ประสบการณ์ใน การใช้รังสีเพื่อ รักษามะเร็งแก่ บุตรของตนบ้าง ซึ่งจะมีมารดา บางคนเคยมีประ สพการณ์ในเรื่อง ดังกล่าวแล้วผู้นำ กลุ่มกระตุ้นให้ มารดาท่านนั้น กล่าวถึงประสบ การณ์ที่ดูแลบุตร ของตนขณะได้รับ รังสีและข้อปฏิบัติ ต่างๆเมื่ออยู่ ระหว่างได้รับรังสี	สมาชิกกลุ่มที่มีประสบ การณ์ในเรื่องของ การฉายรังสีเล่าถึง ประสบการณ์ของตน เกี่ยวกับข้อปฏิบัติ และการดูแลเมื่อ บุตรได้รับรังสี	แผ่นพับประกอบ การอภิปราย	มารดามีความรู้ ความเข้าใจถึง การดูแลเมื่อบุตร ได้รับรังสีรักษา
---	---	---	-----------------------------	---

วัตถุประสงค์ กิจกรรมผู้นำกลุ่ม กิจกรรมสมาชิกกลุ่ม สารระ/อุปกรณ์ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

โดยมีผู้นำกลุ่มคอย
เสริมรายละเอียด
เป็นระยะๆถ้าไม่มี
มารดาที่มีประสบ
การณ์ดังกล่าวผู้นำ
กลุ่มเป็นผู้ให้ความ
รู้ดังกล่าวทั้งหมด

2. เพื่อให้ สมาชิกกลุ่ม มีความรู้ เกี่ยวกับ อาการผิด ปกติต่างๆ ที่ต้องนำ บุตรมาโรง พยาบาลทันที	ผู้นำกลุ่มกระตุ้นให้ สมาชิกตอบคำถาม เกี่ยวกับอาการผิด ปกติที่อาจเกิดขึ้น กับเด็กป่วยคนละ 1 ข้อโดยผู้นำกลุ่ม อธิบายเพิ่มเติมใน เนื้อหาสาระ	สมาชิกกลุ่มตอบถึง อาการผิดปกติที่อาจ เกิดขึ้นได้เมื่อเด็ก ป่วยกลับไปพักรักษา อยู่ที่บ้าน เช่น มีไข้ เป็นหวัด ไอ ตัวเหลือง ตาเหลือง เกร็ง ปัสสาวะแดง ฯลฯ	แผ่นพับประกอบ การอธิบาย	มารดามีความ รู้ความเข้าใจ ถึงอาการต่างๆ ที่ผิดปกติเพื่อจะ นำบุตรมารับ การรักษาอย่าง ทันเวลาที่
--	--	---	----------------------------	--

สรุปปัญหาและการแก้ปัญหาตลอดจนแสดงความคิดเห็น

วัตถุประสงค์ กิจกรรมผู้นำกลุ่ม กิจกรรมสมาชิกกลุ่ม สารยะ/อุปกรณ์ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมกันในการแก้ปัญหาอื่น ๆ ที่เป็นผลจากการเจ็บป่วยของบุตร	ผู้นำกลุ่มกล่าวนำถึงประเด็นที่จะอภิปรายกันในวันนี้โดยกล่าวว่าวันนี้เป็นครั้งสุดท้ายของการเข้าร่วมของกลุ่มแต่ละคน สอบถามและปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กัน	สมาชิกกลุ่มแต่ละคนเล่าถึงปัญหาและประสบการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างที่บุตรป่วย ด้วยโรคมะเร็งให้เพื่อนสมาชิกฟัง อภิปรายและถ่ายทอดประสบการณ์ตรงรวมทั้งวิธีการแก้ปัญหาที่ได้ฝึกโดยผู้นำกลุ่ม	ผู้นำกลุ่มและสมาชิกหนึ่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน	สมาชิกกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันปรึกษาปัญหาด้านอื่น ๆ อันเกี่ยวเนื่องจากการเจ็บป่วยของบุตร และนำข้อคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกนำไปปรับเปลี่ยนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับปัญหาที่ตนประสบอยู่
	ผู้นำกลุ่มกล่าวถึงประเด็นที่จะอภิปรายกันในวันนี้ คือปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวเนื่องกับการเจ็บป่วยของบุตร เช่น ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับบุตรคนอื่น ๆ ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างสามีและภรรยา โดยกระตุ้นให้สมาชิก	ประสบการณ์ตรงรวมทั้งวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่เพื่อนสมาชิก ที่มีปัญหาคล้ายคลึงกัน ร่วมกันอภิปรายและหาแนวทางแก้ไขปัญหาของสมาชิกแต่ละคน โดยใช้ประสบการณ์ตรงและความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มเป็นแนวทางในการอภิปราย		

ร่วมกันเล่าประสบการณ์
ของตนเองในปัญหาต่างๆ
เหล่านี้ เมื่อเพื่อนสมาชิก
คนหนึ่งเล่าปัญหาจบแล้ว
ผู้นำกลุ่มเปิดโอกาสให้
สมาชิกท่านอื่นสอบถาม
รายละเอียดเพิ่มเติม

ภาคผนวก ค

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. จำนวนค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร (ประคอง กรรณस्त, 2534)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = มัชฌิมเลขคณิต

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้ง N จำนวน

N = จำนวนคะแนนทั้งหมด

2. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (ประคอง กรรณस्त, 2534)

$$SD = \frac{\sum f(x - \bar{x})^2}{N}$$

เมื่อ SD = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x = คะแนน

\bar{x} = มัชฌิมเลขคณิต

f = ความถี่ของคะแนน

N = จำนวนคะแนนทั้งหมด

3. สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สูตร t-test แบบกลุ่มที่ตัวอย่างประชากรไม่สัมพันธ์กัน ค่าความแปรปรวน () ของประชากร เท่ากัน (ประคอง กรรณสูต, 2528)

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{\Sigma x_1^2 + \Sigma x_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \cdot \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}}$$

จาก $S_x^2 = \frac{\Sigma x^2}{N}$, $\Sigma x^2 = NS^2_x$ ค่า t จะเป็น

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{N_1 S_1^2 + N_2 S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \cdot \frac{N_1 + N_2}{N_1 N_2}}}$$

$$df = N_1 + N_2 - 2$$

เมื่อ \bar{x}_1 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มทดลอง

\bar{x}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มควบคุม

S_1^2 = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลอง

S_2^2 = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม

N_1 = จำนวนตัวอย่างประชากรในกลุ่มทดลอง

N_2 = จำนวนตัวอย่างประชากรในกลุ่มควบคุม

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สูตร t-test แบบกลุ่มที่ตัวอย่างประชากรไม่สัมพันธ์กัน และมีค่าความแปรปรวน () ของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน (ประกอบ กรรณस्त, 2528)

$$\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$$

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}{\frac{(\frac{\sigma_1^2}{N_1})^2}{N_1+1} + \frac{(\frac{\sigma_2^2}{N_2})^2}{N_2+1}}}} - 2$$

เมื่อ \bar{x}_1	=	ค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มทดลอง
\bar{x}_2	=	ค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มควบคุม
σ_1^2	=	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
σ_2^2	=	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม
N_1	=	จำนวนตัวอย่างประชากรในกลุ่มทดลอง
N_2	=	จำนวนตัวอย่างประชากรในกลุ่มควบคุม

3.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้

สูตร t-test แบบกลุ่มที่ตัวอย่างประชากรสัมพันธ์กัน (ประกอบ กรรณสูต, 2528)

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N-1}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ D = ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

N = จำนวนคู่

3.4 สถิติที่ใช้หาค่าความเที่ยงของแบบวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องการดูแล

บุตรที่ป่วยด้วยโรคมะเร็ง ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง แบบ คูเตอร์-ริชาร์ดสัน

สูตร K-R20 (ประกอบ กรรณสูต, 2528 อ้างจาก Mehrens and Lehmann 1975: 47)

ดังนี้คือ

$$K-R20 : r_{xx} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\Sigma pq}{s^2 x} \right)$$

เมื่อ r_{xx} = สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง

n = จำนวนข้อสอบในแบบวัด

$s^2 x$ = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

p = สัดส่วนของคนที่ยอมรับข้อสอบได้ถูกต้อง

q = สัดส่วนของคนที่ยอมรับข้อผิดพลาด ($q=1-p$)

pq = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (ผลคูณของสัดส่วน
ของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิด)

Σpq = ผลบวกของ pq ของทุกข้อ

x = มีชนิม เลขคณิตของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

3.5 สถิติที่ใช้หาค่าความเที่ยงของแบบสังเกตพฤติกรรมการดูแลของมารดา
บุตรที่ป่วยด้วยโรคมะเร็ง ใช้หาค่าความเที่ยงของแบบสังเกต ระหว่างผู้สังเกตการณ์
(Interobserver Reliability) ตามวิธีของ วิลเลียม เอ สกอต (William A Scott)
(วิเชียร เกตุสิงห์, 2530) ดังนี้

$$r = \frac{P_o - P_e}{1 - P_e}$$

r = ความเที่ยงของการสังเกต
 เมื่อ P_o = อัตราส่วนของความน่าจะเป็น (Probability) ของ
 การสังเกตพฤติกรรมได้ตรงกันของผู้สังเกต 2 คน
 คิดจาก P_o = 1.00 - (ผลรวมของความแตกต่างระหว่าง สัดส่วนที่ได้
 จากการศึกษาของผู้สังเกตทั้ง 2 คน)
 P_e = อัตราส่วนของความน่าจะเป็นจากการสังเกตพฤติกรรมได้
 ตรงกันที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ
 คิดจาก P_e = (สัดส่วนของความถี่ของพฤติกรรมที่มีจำนวนสูงสุด)² +
 (สัดส่วนของความถี่ของพฤติกรรมที่มีจำนวนมากรองลงมา)²
 โดยเลือกจากการสังเกตของผู้สังเกตคนใดคนหนึ่ง

นางสาว สุธียะ ชื่นจันทร์ เกิดวันที่ 11 มกราคม 2500 จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต จากวิทยาลัยพยาบาลสหประชาชาติไทย ปีการศึกษา
2523 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง พยาบาลประจำการ 5 แผนกกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
สหประชาชาติไทย